

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izjava vnanj dan zvečer izvzemati nedolje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto 13—
pol leta 6-50
četrt leta 2-30
na mesec

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju) levo, telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5 telefon št. 85.

Državni zbor.

Pred zaključanjem.

Dunaj, 11. decembra.

»Justični odsek hoče razpravljati zakon o vojnih služnostih do § 14.« — tako se glasi parlamentarni dvotip, ki označuje vso resnost parlamentarnega položaja. Vlada je odločena sesijo zaključiti ter vse potrebne zadeve izvršiti s pomočjo § 14. — če ne preneha obstrukcija. Zaključiti parlament, poslati poslanke domov, vladati brez kontrole, storiti v sedanjih resnih časih vse, kar se ji poljubi — to je za vladno komandno kakor pa vedni obziri na zbornico. Zato se grof Stürgkh ne trudi preveč, da bi dosegel kompromis, temveč kratkoma izjavlja, da si naj »gospodje to sami uredijo«, da »on noče zadeve forsirati«, da »ne bo mobiliziral svoje večine proti obstrukciji« — temveč, da hoče še nekaj časa počakati, potem pa postopati po lastni preudarnosti in na lastno odgovornost. Grof Stürgkh je sicer povabil proti večeru zastopnike češkega narodno-socialnega kluba k sebi ter jim v par vlnudnih besedah priporočil, da naj ustavijo obstrukcijo, ker je vlada pripravljena se ozirati na razne, tekem debate v justičnem odseku izrečene zahteve in podane spreminjalne predloge v svoji izvršilni naredbi k zakonu o vojnih služnostih — toda ministrski predsednik je aranžiral stvar tako, da bi opustitev obstrukcionistične taktike izgledala kakor absolutna kapitulacija pred vlado. Iz stvarnih in taktičnih ozirov so narodni socialci Stürgkhove ponudbe odklonili in že se je zdelo, da pride še danes do definitivne odločitve, to je do zaključanja seje.

Stranke večine pa upajo, da se da situacija z odlaganjem morda vendar še rešiti.

Zato se pogajajo z obstrukcijo ter je bil akceptiran kompromis: V današnji seji naj konča debata o prvem oddelku (§§ 1.—3.) predloge, ter se naj razprava še le jutri nadaljuje. Obstrukcionisti ob uri, ko to piše, mo (pol 8. zvečer) sicer ponudbe še niso formalno sprejeli, toda splošno prevladuje mnenje, da se bo posrečilo krizo vsaj do jutri zavleči, v če-

mur vidijo optimisti še vedno nekoliko upanja na morebitno ugodno rešitev.

Te nade pa so silno malo upravičene. Zlasti zato ne, ker se upravičeno sumi, da vlada sama noče, da bi se parlament iz te krize izmotal. Vlada je doživela velikanski poraz ter morala navzlic svoji prvotni nedostopnosti predlogo spreminiti. Podlegla je parlamentu, katerega neednost, neodločnost, malodušnost je baš sama tolikrat zlorabljala, v trenutku, ko je šlo za zadevo, kateri bi moral po »starem običaju« parlament pritrčiti z enostavnim »da« . . .

Morda bi bila obstrukcija ravna boljše, ako bi se bila zadovoljila s svojim prvim eklatantnim uspehom, katerega smo že svoj čas primerno ocenili. S tem, da je svojo taktiko nadaljevala, je sicer dosegla, da zakon o vojnih služnostih ne dobi parlamentarne sankcije, temveč da ga bo morala vlada vzeti popolnoma na svoja pleča, toda vzbudila je vse ljudski zbornici sovražne sile. Vlada bo skoraj »pokazala« vsej javnosti, da je upravičena postopati proti parlamentu z vso brezobzirnostjo, ker je zbornica za mirno delovanje popolnoma nesposobna. Vlada bo opozorila na proračunski odsek, kjer obstruirajo gospodje Gostinčar in Korošec z vso energijo, ne da bi javnost vedela zakaj. Obstrukcija proti zakonu o vojnih služnostih, ki je naletel v vsej avstrijski javnosti na splošni odpor je končno akt parlamentarnega silobrana, obstrukcija proti budgetnemu provizoriju brez navedbe nujnega razloga je čin politične frivolnosti, kakršne niti naša sicer vsega navajena javnost ni navajena. Naši klerikalni obstrukcionisti se tudi prav nič ne trudijo razložiti in utemeljiti svoje postopanje, prav nič se ne ženirajo in dr. Korošec zahteva s preračunom naivnostjo v pododseku za fakultetno vprašanje rešitev »jugoslovanske univerze« — ne da bi eksistiral za to kak konkreten predlog! To dejstvo zadostuje za kvalifikacijo slovensko-klerikalne obstrukcije, o katere vzrokih sodi parlament, da so »znani« le obstrukcionistom in — grofu Stürgkhu.

Jutri pravijo da pade odločitev.

Med vojno in mirom.

Turčija, kakršno se dela in kakršna je.

»Ne bo miru«, je izjavil neki merodajni turški državnik napram zastopniku Wolfovega biroja, »ne bo miru, če ne ostane Odrin kot trdnjava turški. Razen ob Cataldži zbrane turške armade se vadijo rekruti in nadomestni rezervisti v Carigradu in več popolnih divizij je na potu iz Anatolije, o njih moči in gibanju pa varuje turška vojna uprava popolno tajnost. Če se tedaj prekinejo mirova pogajanja, bo stala sovražnikom nasproti zelo močna turška vojska.«

Po tej izjavi bi tedaj ne bilo upati, da se sklene v kratkem mir in kakor poročajo iz Carigrada čez Konstanco, se vrše v Carigradu resne priprave za nadaljevanje vojne. Očividno se vrši vse to pod vplivom vojne stranke v častniškem koru, ki je prisilila tudi vojnega ministra z grožnjo, da se vojaštvo pri Cataldži upre, da je moral izpustiti zaprte mladoturške voditelje. Govori se, — in navajajo se tudi imena, — da je dobil veliki vezir pismo, podpisano od 140 častnikov, da je obsojen oni državnik na smrt, ki sklene nečasten mir brez Odrina, Lozengrada in Dedeagača. Poskus Nazim pašę, disciplinarno kaznovati te častnike, se je razbil na grozeč nastop nahujskanih vojakov. Del teh vojakov je namreč nezadovoljen s premirjem, ker so jih nahujskali uleme. Tudi sul-tan je dobil podobno pismo in se je tako ustrašil, da je poslal k vojski posebne odposlance, ki so vojake rotili, da naj zaupajo v vlado. Splošno se sodi v Carigradu samem, da ima sedanje premirje na turško vojaštvo poguben vpliv, ker omogoča, da nastane v vojski zopet stranke, in da zavlada pri Cataldži popolna anarhija.

Tudi med častniki vojne mornarice je opaziti revolucionarno gibanje, tu pa je ravno nasprotno. Sodi se namreč v Carigradu, da se bo mornarica z orožjem uprla povelju, da naj odplove skozi Dardanele in se spusti v pomorsko bitko z Grki. Nek častnik in trije podčastniki so bili aretirani ter so priznali, da so udeleženi na komplotu proti Kiamil pašę in Nazim pašę.

Turkom se tedaj tudi med premirjem ni posrečilo spraviti v svojo vojsko potrebno disciplino, nasprotno se množe od dne do dne slučajni nepokorščine, kar zelo slabo vpliva na moralčno pripravljenost vojske za nadaljevanje vojne.

Mirovna pogajanja in konferenca veleposlanikov.

Iz Sofije poročajo, da se zastopniki balkanskih držav sestanejo k prvim uradnim pogajanjem glede miru šele v ponedeljek. V nedeljo se sestanejo zastopniki Balkanske zveze k posebnemu posvetovanju. Kakor sodijo merodajni krogi v Sofiji, bo delo zelo težavno in bi bilo pre-zgodno upati z gotovostjo na ugodno rešitev vprašanja. Takoj izpočetka bo šlo za določitev meje med Turčijo in Bolgarsko. Bolgarski delegati bodo vztrajali neomajno na zahtevi, da ostane Odrin in Dedeagač bolgarska. Če odklonijo turški delegati to zahtevo je mogoče, da se pogajanja prekinejo že v torek in 48 ur pozneje se prične pri Cataldži zopet vojne operacije, na katere smo popolnoma pripravljeni. Da pa moramo potem korakati proti naši prvotni volji in brez ozira na mednarodne interese proti Carigradu, je nedvomno. Hočemo mir, če pa ni drugega mogoče, bomo nadaljevali vojno z dosedanjim navdušenjem do popolnega uničenja evropske Turčije. Samo Turčija more rešiti mir.

V angleškem parlamentu je postal včeraj državni tainik sir Edvard Grey sledečo izjavo: Kakor ve visoka zbornica, pošlje vseh pet vojaških se držav na Balkanu svoje odposlance v London, da razpravljajo o miru. Kralj je dal pripraviti v palači Sankt James prostore in angleška vlada bo storila vse, kar je v njeni moči, da stori delegatom bivanje v Londonu prijetno. Države same so si izbrale London in v nobenem oziru nismo mi dali povoda za to izvolitev. Prepričani smo, da soglašajo zbornica z nami da ji je ta izvolitev zelo ljuba in prisotnost delegatov dobrodošla. Upamo, da bomo našli pogoje za pogajanja in za sklep miru, ki ga želimo vsi videti sklenjenega, ugodne. Nevtralne velesile, ki so ob enem signatarne države Berolinske pogodbe, so se sporazumele v tem, da naj se sesta-

nejo njih zastopniki v Londonu k neformalnemu in neobveznemu posvetovanju. Namen tega posvetovanja je olajšati izmenjavanje naziranja zlasti glede onih točk, ki neposredno zadevajo interese vseh velesil. Ta pogajanja se bodo vršila kakor hitro bodo dobili poslaniki v Londonu od svojih vlad instrukcije. Upamo, da se bo to zgodilo prihodnji teden. Ta posvetovanja ne bodo tvorila konference in v zvezi s tem bi hotel spomniti na to, da je izšla ta ideja v prvi vrsti od Poincaréja. Zato bo najbrže prišel Pariz v prvi vrsti v poštev, če bi se izkazala formalna konferenca za oportuno in potrebno. Mislim, da v tem trenutku ne morem podati podrobnejših izjavanj o evropskem položaju. Upanje in bojazen sta se vrstila od dne do dne in je mogoče, da se vrste še nekaj časa. Težko je reči karkoli, da se ne vzbudi neupravičeni pesimizem ali pa, da se ne zaneti upanje, ki se utegne v prihodnosti izkazati kot lažljivo. Razmerje med vladami velesil je prijateljsko, diplomatski položaj je ugoden in če obstoja kaka skrb, je ta, da se dogodi kak nepričakovan dogodek, ki bi mogel ugodni diplomatski položaj zopet zmešati. Posvetovanja veleposlanikov ne bodo formalna in obvezna in to je teden znamenje, da velesile še ne vedo, če bo mogoče vse težkoče rešiti ugodno.

Kakor poroča »Wr. Allg. Ztg.«, termin za konferenco veleposlanikov še ni določen, pač pa so določene osebe, ki se bodo udeležile te konference. Avstro-Ogrsko bo zastopal grof Mensdorff, Nemčijo knez Lichnowsky, Italijo marki Imperiali, Francosko Pavel Cambon, Rusijo grof Benckendorff in Anglijo sir Edvard Grey.

Kakor poroča »Magdeburger Ztg.« iz Pariza, se bo vršila v Parizu pred glavno konferenco posebna konferenca, katere se bo udeležil tudi francoski ministrski predsednik Poincaré, ki namerava svetovati Pa-siçu k skrajni omejitvi srbskih zahtev.

Skader.

Kakor poročajo s Cetinja, je vprašanje objave o premirju poveljniku v Skadru vedno bolj težavno. Predvčerajšnjem je prišel v Drač

LISTEK.

Odlomek iz romana.

Spisal Ivan Cankar.

(Dalje.)

»Drugače je šlo zmirom zelo gladko!« je govoril in je pil. »Tako gladko, da mi je bilo nazadnje že dolgčas. Kaj bi se trudil in kaj bi uganjal skrivnosti, če ni potreba? Čemu tempelj, če boga ni? . . . Zadnjič, recimo, komaj štirinajst dni je tega, sem imel gosta tukaj. Natanko tam je sedela, kjer sediš zdaj ti. Še mlajša je bila od tebe, niti petnajst let ji ni bilo in če jo je človek pogledal, je lahko mislil, da je popoln otrok. Fej! Tudi jaz sem mislil. Tako droben in nedolžen obraz je imela, kakor zajček, in tudi oči so bile tako nedolžne in neumne . . . čisto zajčje. Dolgo sem se ukvarjal z njo, dolgo sem menal in čakal, predno sem si upal. Še lepše sem se oblekel, kakor tebi na čast, še bolj bogato sem opremil to izbo, preprogo sem z rožami posul in še to svetilko sem ovenčal, vrag vedi zakaj. In kaj se je nazadnje izkazalo? Bolj je bilo pohujšano tisto dekle nego jaz in sredi noči sem jo s palico pognal iz hiše, pijano, kakor je bila . . .«

»Čemu pa ste jo klical?« je vprašala Marta.

Dolgo in srepo ji je gledal Malinovec v obraz; čudno so mu zakrva-

vele oči, mokre ustnice so bile svete in debele, kakor zatekle.

»Zdaj vidim, da sem premoval ovenčal to izbo . . . da sem premoval storil . . . Preveč so jasne in pametne tvoje oči . . . zato bi človek lahko mislil! . . . da je tudi srce že pametno . . . Čemu vstajaš? Ne zameri, za Boga, če sem te razžalil!«

Tudi sam je vstal, ves prestrašen je bil.

»Ne zameri! Glej, vino mi je bilo planilo v glavo, ampak to mine takoj, že je minilo! Nobene besede ne bom več rekel, ki bi ti ne bila pogodi! Samo zato sem se spomnil na tisto pohujšano babnico, ker je sedela, nevredna, tam, kamor si ti zdaj spet sedla, prijazno dekle!«

Prej je bila radovednost, hladno začudenje je bilo v Martinem srcu; zdaj se je narahlo vzdigalo v njem nekaj čisto novega. Bolj natanko je videla njegova zabrekla, sivopolta lica, šele pozno je opazila, da so trepalnice nad motnimi očmi vse rdeče in brez veje, da so ustnice široko napete in da se zatika pijani jezik. V njenem srcu se je vzdigal stud, zato je ugasnila bojazen.

»Pustiva tisto babnico, kjer je, ter govoriva resno in pametno! O resnih in pametnih rečeh, dekle! . . . Glej, nič ne piješ, nič ne ješ! Čemu sem napravil?«

Točil je nji in sebi; sam je takoj izpil, tudi Marta je okusila.

»Nič več te ne bom žalil! . . . O pametnih rečeh! . . . Kaj misliš, če-

gava je ta hiša, kjer zdaj sediva in pijeva? Ni moja, hiša mojega sina je!«

Marta je pogledala z osuplimi očmi.

»Hiša mojega sina! Moj sin je blag in nespameten fant — človek tiste sorte, ki je odveč na svetu. Zato mu je ime Konrad. Od moje prve žene — tudi ona je bila človek tiste sorte . . . zato je ušla kakor pena . . . Ali te to zanima?«

»Kakšna je bila ona? To povej!« je vprašala Marta.

»Tebi ni bila podobna . . . Njo bi bil privabil v ta tempelj brez vsakih sladkih besed, nobenih komedij bi ne bilo treba. Sladka in solzna, kakor . . . grlica . . . To je šlo od začetka zmirom . . . grč, grč, grč . . . Nazadnje je nehala in prišlo so solze brez konca . . . Tako žensko ima človek rad v romanu; v življenju se je kmalu naveliča . . . Še moja druga je boljša, dasi je le sodček žganja!«

»Plemenita ženska je bila!« je rekla Marta.

»Jako dobra beseda! Opazil sem že, da vidijo tvoje oči globoko pod skorio! . . . Res, plemenita ženska je bila . . . ampak so ljudje na svetu, ki ne marajo plemenitih žensk. Zakaj plemenita ženska je dolgočasna . . . Če si grd in spačen, kaj gledaš rad v ogledalo?«

»Sami ste zdaj rekli, da je grdo in spačeno vaše srce.«

»Sam sem rekel in nisem nikoli tajil. Grd in spačen, če sodim kakor

roman in šolsko berilo. Ampak verjemi, dekle, življenje se ne ravna po romanah in šolskih berilih . . . Jaz imam sosedo, saj poznaš Kobentarja, ki je manj študiral nego jaz in je zategadelj časih veliko bolj pameten. Ta človek ne sovraži nikogar tako hudo kakor pismarje. Pravijo, da je prisvojen v tej stvari, meni se ne zdi, da je globoko premislil in da je pravica na njegovi strani. Veliko jebral. In je prišel k sosedu, tudi k meni je že prišel. »Ali je res, kar je tukaj pisano?« vpraša. »Res ni, ampak . . .« On pa ne posluša dalje, temveč zaluzi knjigo na tla in stopa po nji z obema nogama, kakor nor. »O ti prokleti lažnjivec! O ti hudičevi klobasar!« In ne da se mu dopovedati, da je knjiga knjiga in življenje življenje . . .«

»Tudi meni se zdi, da je Kobentar pravičen človek.«

»Tako je, Marta . . . Človek bi se videl rad lepšega v ogledalu, zato si je bil izmislil umetnost. Da bi se opravičil pred samim seboj, je krstil laž za fantazijo . . . Jaz pa se za umetnost ne brigam veliko, hvalim Kobentarja in ne tajim, da je moje srce grdo in spačeno.«

Mirno je govoril in vendar je narahlo trepetalo v njegovem glasu; morda srd, da se je bil razgalil po nepotrebnem; morda daljni spomin, ki se je bil vzdramil v polpijanosti.

»In zakaj bi nazadnje ne bil malopride med malopridnimi?« Karika so tisti plemeniti ljudje.

Vselej me je zgrabil srd, kadar sem videl obraz svoje žene; kakor nalašč je bil objokan natanko ob tisti uri, ko sem se mislil kratkočasiti. Slabo mi je, kadar vidim tak bolehav, cukren, tak . . . književni obraz. Tvoj, Marta, je drugačen.«

»Tako ste jo torej pač sami ubili?« je vprašala Marta tako mirno, kakor da je bila vprašala: »Tako ste torej z njo večerjali?«

»Že mogoče, že mogoče!« je odgovoril Malinovec. »Veliko več je ubijalec na svetu, kakor bi si človek mislil; in tisti, ki zadržujejo na vešalih, niso najhujši . . . Jaz, na priliko, ne vem, če sem ubil enega, ali če sem jih dvanaajstero. Tudi ti boš še morda ubijala.«

Marta je prebledela in se je pokrižala.

Malinovec se je nelepo nasmehnil.

»Zdelo se mi je, da se ne znaš bati? . . . Tako je sedelo nekoč tam, kjer ti sedi, trinajstletno dekle. Mesec dni nato je umrla, ne vem zakaj; šel sem za pogrebom, še venec sem položil.«

»Velik greh je bil pred Bogom in pred ljudmi . . .«

»Pred Bogom morda, to bom spravil; pred ljudmi ne in še celo ne pred Kobentarjem! Kadar daje roka strup, ne vidijo oči, zato molči tudi vest . . .«

Vstal je nenadoma; ko je stopil preko izbe, je bil že neodločen in težek njegov korak.

neki turški častnik, ki je zahteval prosto pot v Skader, da sporoči skadrskemu poveljniku protokol o premirju. Častnik pa tega dovoljenja ni dobil z motivacijo, da črnogorska vlada od upravičene strani nima obvestila o namenu misije tega častnika. Turški zunanji minister je naprosil tudi nemškega poslanika na Cetinju, da naj še enkrat objavi skadrskemu poveljniku, da je premirje sklenjeno. Nemški poslanik pa je to željo odklonil in opozoril na to, da ne more več poslati svojih parlamentarjev v Skader, ker sprejme skadrski poveljnik ukaz, da preneha z boji, samo od svoje vlade.

Črnogorske vesti.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Cetinje, 8. decembra.

Slovenska prostovoljca Čop in Lipar.

Pod naslovom »Slovenski prostovoljec pred Skadrom«, je prinesel »Slovenski Narod« v št. 278., da je bil v enem zadnjih bojev pred Skadrom jurist Blaž Lipar iz Šmarce pri Kamniku težko ranjen in da leži v bolnišnici v Podgorici. Ta vest se je na srečo izkazala za neresnično. Takoj po prejemu imenovane številke »Slovenskega Naroda« in nekega istočasnega pisma, v katerem se me vpraša, kje se nahaja Lipar, ki leži — kot je baje sam domov poročal — v bolnišnici s prestreljenimi prsi, sem se vprašal telefonično v Podgorico, Bar in Ulcinj po njegovem stanju, a ker nisem mogel dobiti o njem nikake vesti, sem bil prepričan, da ga že krije črnogorska zemlja in da bo moral njegov tovariš Mihael Čop, jurist z Blejske Dobrave, se sam vrniti domov. Ali danes je prišlo veselo iznenadenje! Naenkrat se pojavi Čop, raztrgan in zamazan od dolge poti in javi, da sta z Liparjem srečno dospela na Cetinje. Na moje vprašanje, kaj je s tovarišem, me pogleda Čop začudeno in odgovori, da spi kljub že precej pozni uri še vedno spanje pravičnega. — Slovenska prostovoljca, ki sta se udeležila črnogorskih operacij preko Bojane in sodelovala pri zavzetju S. Giovanni di Medua in Lješa, sta se torej vrnili zdrava in vesela na Cetinje. Čudita se samo, kako se je mogla raznesti vest o teški rani Liparja po domovini, ker ni nikdo izmed njih pisal niti črke domov. Resnično je sicer, da je bil Lipar malo opranjen na nogi od kamna, ki ga je vrgla na stran kroga, ki se je zarila v tla, toda ta rana ni teška, kar najbolj potrjuje dejstvo, da je mogel Lipar napraviti utrudljivo pot od Rijeke na Cetinje peš. Na Cetinju sta dobila slovenska prostovoljca mesto vojaške uniforme, v kateri ju je ovekovečil fotografski aparat, vso potrebno obleko in obuvale in se napotila jutri, v ponedeljek, v Kotor, odkoder ju ponese parnik nazaj v domovino.

Dr. N. Zupaničev članek v Sloven. Narodu.

Zadnja številka »Cetinjskega Vjesnika« prinaša v izviru članek dr. Niko Zupaniča o srbsko-albanskem vprašanju, ki je izšel v »Slov. Narodu«.

Stajersko.

Iz Studencev pri Mariboru. Dne 17. in 20. t. m. se vršijo tukaj volitve v občinski odbor. Ta odbor je bil do sedaj v nemških rokah. Socialni de-

Tudi Marta je vstala. »Ne tja, ne proti durim!« je ukazala.

V drugič se je prikazal nelepi, spolzki smehljaj na njegovih ustnicah.

»Če bi se mi zdelo, da zaklenem duri, kaj bi poslušal tvoj ukaz? ... Pogledaj te blazinice na durih, pogledaj ta okna; ne slišal bi se kričati na cesto, niti strel ... Ampak če ti je tako bolj pogodi, ne stopim proti durim drugače, kakor za tabo. Rekel sem, da si moj gost; in dasi sem, kakor veš, grd in spačen, mi je beseda sveta; ne zaradi morale, temveč zaradi kredita ...«

»Odkritosrčni ste.«

»Res, ta čednost se me drži kakor klop in mi je že veliko škodila ... Zdaj sedi še malo, dekle, da narediva kupčijo. Glej, tudi jaz sem sedel: nič se ne boji; kadar bova pri kraju, vstaniti ti najprej in pojdi, jaz pa ti posvetim z lučjo samo od daleč, ker je tema zunaj ... Rečem ti namreč, da si mi že nekoliko omegnila oči in da si bila jako lepa, ko si prebledela; in da je zadnji čas, da povzemem kozarec.«

Z nekoliko tresočo roko je povznil kozarec na polizpraznjeno steklenico.

(Konec prihodnj.)

mokrati so sicer držali III. razred, a teh šest glasov je bilo v odboru brez pomena, ker je odločevala brezobzirna nemška večina. Letos nastopijo pri volitvah tudi Slovenci, torej tri stranke. Ni bil naš namen, polniti predale »Slov. Naroda« z dolgočasnimi volilnimi razpravami, ker pa presega postopanje nemške občine že daleč meje volilnih nasilnosti in postaja že smešno, prisiljeni smo, da približemo to javno. Volilni imenik je bil prvotno sestavljen po »stari šegi«, da je trebalo od naše strani do 40 pritožb, prej ko se je očistil I. in II. razred. Koliko pritožb so vložili socialni demokrati za III. razred, nam ni znano. Stvar je stala za Slovence ugodno, imeli smo v II. razredu od 85 svojih sigurnih glasov 43, in tudi v I. so se zvišali naše glasovi za štiri. In kaj je storila potem nemška klika? V zadnjem trenutku so postavili 10 nemških učiteljev v II. razred, ki stanejo v Mariboru in v Studencih in niti nimajo volilne pravice, dočim so pustili tri slovenske volilce v III. razredu, ki so bili od nas reklamirani v II. razred in katere je moralo reklamirati že prvotno okrajno glavarstvo v našem zmislu. Nemški »Michl« si je božda mislil v svoji »velikodušnosti«, Slovenci bodo sicer strmeli nad tem činom, a bodo izgubili glavno in zbežali s torišča. Pa tokrat se je zmotil. Storili so se takoj potrebni koraki in besedo imajo višje oblasti, ki so se do sedaj izkazale v tej zadevi kot objektivne. V podrobnosti volilnih priprav se tukaj ne spuščamo, tem činom, a bodo izgubili glavno in ložaj za Slovence kljub vsem intrigam od nemške strani zelo ugoden in če storijo domačini svojo dolžnost, bo konec brezobzirnega nemškega gospodstva.

Sv. Miklavž, Laško. Podpisano šolsko vodstvo se zahvaljuje v imenu tukajšnje šolske mladine gospe Ivanki Pečec, soprogi c. kr. poštnega nadoficijala v Mariboru, za velikodušni dar našim šolarjem za Miklavžovo. Bog plati! Živeli posnemalci. — Petrovič, šolski vodja.

Iz Slovenske Bistrice. Zadnjič smo voščili dober tek obiskovalcem Wregrove gostilne, danes moramo isto ponoviti glede Rasteigerjeve. V tork se je namreč vršila pred okroglim sodiščem v Mariboru sledeča zanimiva obravnava: Obtoženi so bili zaradi prestopka proti zakonu o živilih mesar in gostilničar Mihael Rasteiger iz Slovenske Bistrice, njegova žena Antonija in sestra 18letna hčerka Anica. Dne 13. avgusta je kupil pri Rasteigerju enoletni prostovoljec pl. Webern kos prekanjenega mesa, ki se je izkazalo za pokvarjeno in neužitno. Na primerno ovadbo je dalo mariborsko okrajno glavarstvo dne 14. avgusta Rasteigerjevo mesarijo in gostilno uradno preiskati in našlo se je v neki kamrici poleg ledenice cele kose pokvarjenega mesa in klobas. Dne 28. avgusta se je vršila pri Rasteigerju nova preiskava in uradni živinozdravnik Kaiser je našel v ledenici poleg zdravega tudi napol gnilo, smrdečo meso, katero so po izpovedbi kuharice Sturm s krtačo ribali, namakali v mrzli vodi in potem prodajali v guljažu in drugih mesnih jedilih. V ledenici je našel uradni živinozdravnik tudi kos popolnoma gnilih jeter in smrdečo ovčjo glavo. Dokazno postopanje je doglalo, da se za to svinjarijo ne more naprtiti odgovornosti Rasteigerji in njeni hčerki, dasi sta pri prodaji sodelovali, in je bil obsojen samo oče Rasteiger na tri tedne strogega zapora. Kakor slišimo, pridejo še drugi naši »purgarji« na vrsto.

Na Muti imajo v nedeljo, dne 15. t. m. ob pol 3. popoldne otroci slovenske šole veselico, pri kateri se vrše deklamacije, petje ter se vpripori otroška igra »Snežulčica«. Nazadnje pride še sv. Miklavž ter obdaru uboge otroke slovenske šole.

Pri Sv. Primožu nad Muto so imeli v soboto proti večeru ogenj, ki je uničil v nekaj minutah vsa poslopja, opravo in živež županu Höblu, po domače Krenčniku. Le živino so rešili. Škode je okrog 12.000 K, ki je pa krita samo z 2200 K zavarovalnice. Zažgal je po neprevižnosti neki občinski revež, ko je prižgal tobak.

Južnostajerska hranilnica v Celju boode od 1. januarja 1913 naprej obrestovala vloge po 4 1/2% od dneva vloge do dneva dviga, ter pripisovala nedvignjene obresti polletno h kapitalu. Rentni davek boode hranilnica plačevala sama. Posojala boode na zemljišča in poslopja, kakor tudi korporacijam proti 6% obrestim in 1% amortizacije glavnice.

Miklavžev večer v Mariboru. Nobena prireditelj v Mariboru ne privaja toliko slovenskega občinstva v Narodni dom, kakor vsakoletni Miklavžev večer. Preteklo nedeljo popoldne se je kar trlo ljudi; zlasti nadebudne slovenske dece se je nabralo vse polno, vsaj je bila prireditelj namenjena v prvi vrsti nji. — Naše vrole »Dramatično društvo« je izbralo za ta dan, posvečen nežni mladini, znano štiridejansko »Rdečo kipaco«. Igralo se je povsem gladko

in dobro. Posebno pozornost sta vzbujala s premišljeno igro in ljubkim petjem »Rdeča kapica« (gdč. Zinka) in Janko (g. Vanda). Mnogo smeha je povzročil med mladim svetom predni Peterček (gdč. Šavperl) in njegov kaznovalec »volke«, ki pa je bil žal le bolj podoben medvedu. Višek je dosegla igra v drugem dejanju, ko sta nastopila gozdni kralj in kraljica s svojim sijajnim spremstvom vil, škratov, palčkov in malčkov. Vsi so peslali izbornu, posebno pa zajček (mali Weixl). Kraljica (gdč. Vando) nas je razveselila z lepimi pesmimi, kralj pa so le bolj molčali, kakor se spodobi modernemu zakonskemu možu. Prav dobro jo je pogodil režiser, ki je dal vlogo Peterčkovega očeta gospodu Pajuhartu; to je bila vloga, kakor nalašč zanj. Da sta tudi g. Maier in gdč. Posepova izvedla svoji vlogi izvrstno, nam pač ni treba posebe poudarjati, vsaj jih štejemo med najboljše igralce našega odra. — Nekaj želja pa si dovoljujemo o tej priliki: prva je, da naj se pričeneja točno o napovedani uri, res je, da občinstvo prihaja prepozno, a tega se bo gotovo odvadilo, če bo vedelo, da se igre redno pričeneja o pravem času. Druga želja je, da bi naši marljivi in požrtvovalni igralci govorili glasneje. Tretja želja pa gre občinstvu, da bi bilo med igro bolj mirno. Po dovršeni igri je prišel željno pričakovani sv. Miklavž s svojim nebeškim in peklenskim spremstvom. V prelepem govoru je navduševal mladino, da naj ohrani mlada svoja srca materi Sloveniji, potem pa je pričel z običajnim razdeljevanjem daril. Le škoda, da ni mogel prinesiti nebežan mladini tega, česar ji je najbolj treba — slovenske šole v Mariboru.

Drobne novice. Iz Gradca. Cesar je izrekel stavbinkemu nadsvetniku Brunarju pri graški namestnji ob priliki njegove vpokojitve svojo zahvalo za dolgoletno službovanje. — Iz Vojnika. V neki tukajšnji gostilni sta pretepla kmečka fant Kukovič in Kolar svojega tovariša Kresnika tako, da je ves krvav in nezavesten obležal. Vzrok je bila ljubosumnost. — Iz Vitana poročajo, da se zakonska Stimolac v Čreškovi že dalje časa nista mogla videti. Prepri in pretepi so bili na dnevnem redu. Te dni pa je Stimolac tako hudo pretepel svojo ženo in z njo tako nečloveško ravnal, da se bo imel za to pred sodnijo zagovarjati. — V Pobrežju pri Mariboru je vlomil težak Florjančič v hišo baronice Than in odnesel več perila in drugih predmetov. Uzmoviča so že dobili in zaprli.

Koroško.

Celovski občinski svet. K večrajšji seji celovskega občinskega sveta je prišlo samo 13 svetovalcev. Župan je grajal neopravičeno odsotnost mnogih svetnikov in zagrozil, da bo v prihodnje postopal proti takim po opravičniku. Na dnevnem redu sta bila samo računska zaključka za l. 1910. in 1911., ki sta bila po kratki debati sprejeta. Nato se je vršila tajna seja.

Smrt voznika. Hlapec nekega posestnika pri Šentpetru pri Celovcu je peljal večeraj popoldne voz gramoza v mesto. Na nekem ovinku se je voz preuknil in padel na voznika. Ko so prihiteli ljudje na pomoč, je bil voznik že mrtev.

Poskušen vlom. V prodajalno Zadrzne pekarne na Cesarja Josipa trgu v Beljaku sta vlomila dva tatova in siloma odprla blagajno. Toda v trenutku, ko sta hotela pobrati denar, je prišla hišnica, ki je nezna vlomilca prepodila.

Ne puščajte otrok samih doma. V Kotvčinu pri Trebnem je pustila žena nekega delavca svoje tri otroke, izmed katerih je najstarejši 4 leta star — same doma, zaklepane v sobi in je nesla svojemu možu kosilo. Ko se je vrnila, je našla vse tri otroke v hudem dimu zadužene in mrtve. Dva sta ležala na postelji, eden pa pod posteljo. Ta žena je izgubila pred nekaj časa že dva otroka vsled nesreče, in sicer ji je eden utonil, drugi pa se do smrti poparil z lugom.

Primorsko.

Iz politične službe. Namestniški koncipist v Trstu dr. T. Khuen-Belasy je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Tržič.

Ponesrečen parnik. Parnik Ungaro-Croate »Basso« je nasel med vožnjo iz Splita na Reko vsled silnega viharja na peščen prod. Parniku se je posrečilo, da je speljal sicer sam naprej, toda dobil je tako težke poškodbe, da je komaj priplul na Reko, kjer so ga morali peljati takoj v ladjedelnico.

Sankcioniran zakon. Cesar je sankcioniral zakon deželnega zbora dalmatinskega glede pogozdovanja Krasa.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu je tudi letos razposlal slavni zastopom in rodoljubom svoje okrožnice, v katerih prosi zopetne podpore temu društvu. Veliko število slovenskih služkinj dobiva v zavodu moralno in dostikrat tudi gmotno oporo. Ker je pa letos obča draginja zelo občutna v tem zavodu, ki se zdrži samo s prostovoljnimi podporami, zato prosimo vsakogar, naj se vsaj z malim zneskom odzove naši prošnji. Saj ta zavod ni potreben samo s človeškega stališča, temveč vrši tudi pomembno narodnostno nalogo med nevednimi slovenskimi dekleti, ki se tako lahko pogube z morju tujinstva.

Ponarejalci denarja. Včeraj so aretirali v Trstu delavca v tovarni za olje, Poljanca, ki je doma iz Ogrske. Poljanec je razpečeval ponarejene petkronske tolare. Policija je uvela obširno preiskavo in je prišla baje na sled veliki družbi ponarejevalcev in razpečevalcev ponarejenega kovanega denarja.

Tržaška porota. — Dvojni umor. Delavec v tržaški ladjedelnici Del Tin je živel skupaj s svojo ljubico Luizo Rismondovo. Mož je bil silno ljubosumen — opravičeno ali neopravičeno dognano — in obenem silno surov. Pretepal in trpinčil je Rismondovo skoro vsak dan, le vsled grožnje, da jo umori, če se loči od njega, je ostala Rismondova še nadalje pri njemu. In zgodilo se je, da je prišel nekega večera mož zopet pijan domov. Začel je pretepati Rismondovo in njeno hčerko Bianco, ki ga je prosila za mater. Rismondova je Del Tinu zagrozila, da ga bo zapustila. To je moža tako razjarilo, da je potegnil nož in zabodel obe v prsa. Rana je bila pri obeh smrtna. Ko sta ležali obe žrtvi v krvi na tleh in ječali, je pograbil Del Tin gladilnik in začel tolči rajnik po glavi. Obležali sta obe mrtvi. Del Tin, ki je znan nasilnež in je bil tudi osumljen, da se je udeležil roparskega umora v znani aferi tržaških kočijazev, dejanje prizna. Na predlog njegovega zagovornika sta tržaška psihijatra dognala, da je obtoženec duševno manj vreden, hud alkoholik, nerazsoden in ni odgovoren za svoje dejanje. To mnenje tržaških psihijatrov pa so zdravniki dunajske fakultete ovrgli. Sodišče je ovrglo tudi predlog zagovornika, da naj se določi vsled tega nesporazuma psihijatrov novi psihijatri. Kot prva priča je bila zaslišana starejša hči in sestra umorjenih, Adela Rismondova, ki je izjavila, da je njena mati nji sama večkrat rekla, kako rada bi zapustila Del Tina, toda ne upa si tega storiti, ker se ga boji in ker ji je že opetovano zagrozil, da jo v tem slučaju ubije. Nadaljne pričče bodo zaslišane danes.

Bombni atentat na vilo. Z Reke poročajo, da je vrgel včeraj neki neznanec pri Sv. Nikolaju bombo v vilo posestnika Petra Maraca. Bomba se je razletela s silnim pokom. En del zida se je porušil, pretresla se je vsa vila. Vse šipe so popokale in tudi v sobah je napravila eksplozija veliko škode. K sreči ni bilo na ulici in v bližini vile nikogar. Gospodar je tekel takoj po atentatu na cesto, toda atentator je že pobegnil. Vzrok tega predrznega napada ni znan in tudi Marac sam ne more dati nobenih pojasnil. Policija je uvela strogo preiskavo, toda do sedaj nimajo o atentatorju še prav nobene sledi.

Dnevne vesti.

Club narodno-naprednih občinskih svetnikov ima danes ob 6. zvečer sejo v mestni posvetovalnici. Vsi klubovi člani se pozivajo, da se te seje zanesljivo udeležijo.

Važna razsodba najvišjega sodišča. Dne 11. t. m. je razpravljalo najvišje sodišče o ničnostni pritožbi kaplana Feliksa Finteka, ki je bil pri okrognem sodišču v Novem mestu obsojen zaradi volilne sleparije na pet dni zaporu, oziroma 50 K globe. Kaplan Fintek je bil po naročilu svojega župnika poklical mnogo volilcev k sebi in jim izpolnil glasovnice za občinsko volitev. Prvo sodišče je reklo, da je kaplan že s tem oviral svobodno volitev, čeprav so bili volilci zadovoljni, da jim je izpolnil glasovnice. Sicer pa sta se oglasila dva volilca, ki s tem postopanjem kaplana nista bila zadovoljna in nista hotela glasovati s klerikalci. Proti razsodbi novomeškega sodišča je obsojeni kaplan Fintek vložil ničnostno pritožbo, v kateri je trdil sledeče: Župnik je s priznice oznanil, da naj vsak, kdor mu zaupa, prinese glasovnico h kaplanu, da mu jo izpolni. Na ta poziv je prišlo mnogo volilcev, ki so v svojem imenu in v imenu takih, ki so bili po poljskih delih zadržani, prosili, naj jim kaplan glasovnice izpolni. Kaplan je torej sam izpolnil željo volilcev, zakaj tisti, ki s tem niso bili zadovoljni, itak niso prišli. — Tako se je pral kaplan Fintek, toda pomagalo mu to ni nič. Najvišje sodišče je kaplanovo ničnostno pritožbo odbilo in je potrdilo obsodbo, katero

je izrekel novomeško okrogno sodišče. Utemeljuje razsodbo, pravi najvišje sodišče, da je kaplan že s tem, da je glasovnice popisoval, oviral svobodno volitev, kajti volilec mora biti na prosto voljo dano, da volijo kakor hočejo. Kaplan pa jim je to otežkočil s popisovanjem glasovnic, zakaj vsled njegovega postopanja je bilo volilec le s težavo mogoče voliti drugače, iti bi bili morali namreč na občinski urad, prositi za nove glasovnice itd. — to je pa že oteževanje volilne pravice in po zakonu kaznivo. — Ta razsodba je velike važnosti in koristno bo, če si jo volilci dobro zapomnijo za vse slučaje. Duhovniki so imeli doslej navado, da so ali klicali volilce k sebi in jim popisovali glasovnice, ali pa hodili glasovnice po hišah popisovati. Volilci navadno niso ugovarjali, ker ne marajo imeti preprirov in se izpostavljati preganjanju. Iz razsodbe najvišjega sodišča je pa razvidno, da je tako popisovanje glasovnic kaznivo dejanje. Treba bo torej pri novih volitvah strogo paziti na to popisovanje — ker se bo tako najbolje zavarovala volilna prostost. Dobro bi pa tudi bilo, da si duhovščina to razsodbo zapomni, kajti po tej razsodbi je čisto gotovo, da bo kar na tucate duhovnikov obsojenih zaradi volilnih sleparij, če bodo pri volitvah glasovnice tako popisovali, kakor so bili doslej navajeni. In — pustimo vse strankarstvo na stran — nekaj jako žalostnega je vendarle, da je že zdaj toliko duhovnikov, ki jih je kazensko sodišče moralo obsoditi zaradi volilnih sleparij in čudno luč meče to na ves stan. Tistim, ki uživajo sadove duhovskih volilnih sleparij, v prvi vrsti so to klerikalni poslanci, je seveda preklicano malo na tem, če je kak duhovnik obsojen in pri škofu, ki ima sploh jako kuriozne nazore, niso take obsodbe še nikomur škodovale — ali navsezadnje mora duhovščina vendar uvideti, da je dobro ime tudi nekaj vredno in da mora pasti ves ugled, če bodo pri vsaki volitvi kazenska sodišča učila duhovnike poštenosti v volilnem boju. Sicer pa to ni naša skrb in prepuščamo duhovščini, da si uravnava svoja postopanja kakor ve in zna. In če se komu zdi vredno, da si za prislepčenje par glasov pusti od sodišča užgati pečat volilnega sleparja — pa naj dela kar hoče. Napredni volilci imajo zdaj razsodbo najvišjega sodišča in si bodo že znali pomagati, če bodo duhovniki zopet popisovali glasovnice.

Kako se tolažijo. Dunajska »Reichspost« je nedavno tega poročala o grozovitostih, ki jih je baje izvršila srbska vojska nad muslimanskim prebivalstvom v Kratovu. General Stepanovič, poveljnik II. srbske armade, je po zatrdilu »Reichsposte« baje obsodil na smrt več sto Arnavtov, ter jih dal postreljati s — mitraljezi. — Vse te »Reichspostine« trditve so od kraja do konca zlagane, kar že najjasneje izpričuje dejstvo, da armada generala Stepanoviča sploh ni operirala v krajih, kjer žive Arnavti. Tudi v Kratovu ne prebivajo Arnavti, torej jih tudi Srbj niso mogli postreljati. Turška vojska se je iz Kratova umaknila brez boja in Stepanovičeva armada ni tu ušla niti enega Turka, še manj pa Arnavta. Da pa je srbska vojska čim najlepše postopala s ratovskim mohamedanskim prebivalstvom, dokazuje pismo, ki ga je pisal kajmakam (okr. glavar) Galib bej generalu Stepanoviču in v katerem se srbski vojski v najtoplejših besedah zahvaljuje za ljudomilo postopanje srbskih vojakov nasproti mohamedancem. Ko je srbska vojska vzel v posest Kratovo, je general Stepanovič iz svojega žepa, ki naravno ni posebno globok, daroval 100 dinarjev za mohamedanske in krščanske reveže. Mal, ali iskren dar, ki glasno govori o človekoljubju generala Stepanoviča. Divjaštva ali grozovitosti nima na vesti srbska vojska, pač pa so to svojstva ljudi okrog »Reichsposte«, ker sicer bi pač ne mogli tako brezstidno in nesramno lagati, kakor lažejo v enomer o Slovanih, zlasti pa o Jugoslovanih.

Numeracija suhih, učiteljskih izmozganih kosti se je torej izvršila v podobi razdelitve učiteljskih draginskih doklad. Klerikalna stranka nas je numerirala kar po odstotnem računu. Čudno je, da je numerirala svoje zelo verne, manj verne, srednje verne, na videz verne itd. verne ovčice, nasprotno je pa svoje dušmanine pustila brez numeracije. Zaznamovali so ovčice vsled tega, da se jim ne izgube. Mi, kar nas ni numeriranih, smo ponosni, da nam niso mogli niti do palca doseči, t. j., da niso našli pri nas še nikakega sledu neznačajnosti in tudi ne upajo, da bi mogli dobiti tak sled v bližnji bodočnosti. Zato so na nas resignirali in nas pustili brez numeracije naši usodi, v prepričanju, da smo zanje za vedno izgubljeni; kar tudi faktično smo, kajti mi pravimo pravici pravica, krivici pa krivica. Toda, gospodje, motite se, ako mislite, da ste s

em dejanjem posejali v naše vrste prepričani, da bi želi sad, kakršnega ste ga zaželeli. Ako se veselo nekateri po njih kolegov in nekatere mojih kolegih par srebrnih kronic, beraškega daru, katerega lahko nabere prosjak na enem sejmu — smo mi veseli, da tega beraškega daru nismo bili deželni vsled tega, ker v nas živi zavest in prepričanje, da to ni niti beraški dar, tem manj poboljšek plačila naše naporno delo, ampak te gronice so pravi Judeževi groši, s katerimi je vsak, ki jih je deležen do grekljica, navezan več ali manj, da po klerikalni morali, katere se je s tem dejanjem pokazala vnovič v svetli svet. Namen posvečujo sredstev, robi odslej v klerikalni rog, ki se tudi poštenemu človeku. Mi pa še posebej ostanemo, kakor smo b'li, misliši pošteni, brez numeriranih kosov!

+ Iz ljudskošolske službe. Za provizorično učiteljico na novo dovoljeni drugi prov. paralelki prvega razreda na ljudski šoli v Borovnici je imenovana Ivana Korban, ki je bila do sedaj suplentinja v Blatni Brezovici.

— Pogreb dr. Janka Vilfana. Včeraj dopoldne se je vršil pogreb odvetnika in deželnega poslanca dr. Janka Vilfana. Ob 11. dopoldne je pripeljal pogrebno podjetje Turko v Ljubljani pokojnika iz Ljubljane na Gaštel, odkoder se je razporel sprevod na pokopališče v Stražišču, kjer je bil pokojnik doma. Pogreb je bil veličasten in udeležba je pokazala, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojni po celi Gorenjski. Pogreb je vodil sošolec in prijatelj pokojnika prošt dr. Elbert. Pogreba so se udeležili med drugimi dr. Triller, kot zastopnik deželnega zbora; dr. Majaron, kot predstojnik kranjske odvetniške zbornice; dr. posl. Turk in odv. dr. Štemeljhar, trg. in obrtniško zbornico v Ljubljani pa sta zastopala zborniška svetovalec Fürsager in Supančič. V obilnem številu se je udeležilo pogreba tudi uradništvo, med njimi okrajni glavar Schittnik, želznosodna svetnik Regally in doktor, dalje notar Marinček, okrajni zdravnik dr. Savnik, zastopniki raznih društev, zastopniki žiteljstva, skoro vsi župani radovljanskega okraja in veliko število njegovih domačinov, znancev in sorodnikov. Moški pevski zbor čitalnice v Kranju je zapel ob grobu pokojnega vodstvom pevovodje Šmigovca dve žalostinki.

— Josip Bašta. Dne 10. decembra je umrl na Kralji. Vinohradnih inženir Josip Bašta, iskren prijatelj našega malega slovenskega naroda, ki je stekel velike zasluge za poglobljeno česko — slovenske vzajemnosti. Blagi pokojnik, ki je umrl šele 45 let star, je bil s svojo rodno parat na Slovenskem, kjer ga je posebno očarala nedosegljiva lepota naših planin. Zanimal se je zelo za naš boj na političnem in prosvetnem polju. Posebno mu je pa prišla k srcu naša slovenska pesem, katero je s svojimi prijatelji vestno gojil v Vinohradskem Hlaholu, ki je v tem izgubil najodličnejšega člana. Členo in intimno prijateljstvo je pa ostalo blagoga pokojnika za ljubljanskim pevskim društvom »Slavec«, kar ustanovni član je bil pokojnik, ki si je pridobil za to naše pevsko društvo neveljavnih zaslug povodom društvenih izletov med brate Čeha, češko društvo »Slavec« mu je v znak svoje zahvale povodom njegovega zadnjega bivanja v beli Ljubljani priredilo časten večer, pri katerem mu je izročilo priznalno diploma. Človek je bil pa pokojnik blaga duha, požrtvovalen za vse narodne in druge stvari, ki jih je našel za vredne, da jih zvest in odkrit prijatelj, ki jih je svojih odličnih lastnosti si pridobil tudi med nami Slovenci, je polno prijatelj, ki bodo njegovo prerano smrt vsi globoko obžalovali. Pokojnik se je odlikoval posebej na glasbenem polju, kjer se je izkazal kot umetnik; v tem duhu je tudi svojih dveh sinov Vitezslava in Vladimira, ki sta danes oba zrenjska umetnika in sta to pokazala že na poprej omenjenem častnem večeru, katerega je blagemu pokojniku priredilo pevsko društvo »Slavec«. Pogreb blagoga pokojnika se je vršil danes. Njegovi globoko žalosteni rodbini izrekamo tem potem svoje najljubše sočutje.

— Velikodušno volilo za družbo Cirila in Metoda. Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil gosp. dr. Valentin Krisper vsoto tisoč kron z naslednjim pismom: Po želji blagopodarnega mojega očeta gospoda Valentin Krisperja, mi je čast, za našega velečenjenega našega društva izročiti vsoto 1000 K in želim, da bi skromen dar bil v prid narodu slovenskemu, kateremu mi bil moj rajni oče vedno zvesto vdan. Izvolite sprejeti izraz mojega odličnega spoštovanja dr. Valentin Krisper. — Naj raje ravnajo vsi Slovenci in Slovenke blagoga pokojnika, narodnjaka v našem spominu.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je namesto venca na krsto svojega pokojnega prijatelja gosp. Josipa Bašte, inženirja v Kralji. Vinohradnih, podarila rodbina gosp. dr. Alojzija Kolkala, odvetnika v Ljubljani znesek 20 K.

— Slovenski zdravniki iz Niše se vrnejo danes ali jutri. »Slovenčev« vest, da so že prispeli v Ljubljano, je bila torej neresnična. Dr. Ivan Oražen in dr. Otmar Krajec sta bila v zadnjem času tudi v Prizrenu, kakor izpričuje razglednica, ki sta jo iz Prizrena poslala gosp. ravnatelju Hribarju. Odbor »Rdečega križa balkanskih držav« priredi vsem slovenskim zdravnikom, vrnivšim se z bojišča, pozdraven večer v soboto v posebni sobi restavracije pri »Zlatorogu«.

— Predavanje slov. trgovskega društva »Merkur« se vrši danes zvečer ob 9. v društvenih prostorih. Predava urednik Rudolf Šega o »Gospodarskih posledicah in učinkih vojne«. Opozorjamo še enkrat na to, da je to aktualno predavanje.

— Javno predavanje. V ponedeljek zvečer ob 8. priredi slovensko splošno žensko društvo javno predavanje v »Mestnem domu«. Predava gosp. profesor dr. Fran Ilešič: **Arbanasi in Slovani.** Stare zgodbe z ozemlja med Prizrenom in Dračem. Opozorjamo na to aktualno predavanje že danes.

— Upor (??) šentpeterskih Mohorjanov. Največja župa na Kranjskem je šentpeterska v Ljubljani. Broji nad 17.000 duš, ki so dale še lani Mohorjevi družbi 808 udov, približno 48% vseh župljanov. Mimogrede omenjeno, je to čisto v primeri z drugimi kranjskimi župami, posebno mestnimi, relativno jako neznanost, osebno še, če upoštevamo, da je Mohorjeva družba pravzaprav nekaka cerkvena bratovščina, za katero gori in se navdušuje na vse kriplje slovenska duhovščina. V poštevek pride pri nas tudi še, da se smatra vsaka beseda in priporočilo, ki pride iz ust našega fajmoštra in njegovih adlatuzov, za veljavno, nego bi jo izgovoril sam gospod bog. Nadalje se ponša naša župa z rešpektabilnim številom »prosvete« željnih Čukov, brumskih Marijinih devic in izrazitih privilegiranih terciarj, katerim celo naš škof pripoznava nekako prerogativo za prezentacijo mladih bojevitiš kaplančkov za župniški prestol. Človek bi zato pričakoval po vsej resnici in pravici, da bodo ti in enaki sloji vrgli Mohorjevi družbi lep, ogromen kontingent. Pa ni tako! Rekel sem gori, da smo imeli še lani 808 Mohorjanov v fari. Nadejal bi se kdo, da se je njihovo število vspricho navedenih uvaževalnih vzrokov pomnožilo znatno, — toda zelo bi se motil. Kako presenečenje! Ko sem prelistaval letošnji »Koledar« »Družbe sv. Mohorja«, nisem zadel v »Imeniku« niti na enega šentpeterskega Mohorjana! Čudo golemo! Kaj so se mari »spuntali« vsi bivši udje in izstojili z dosmrtniki in duhovščino vred? Ali morda vsem onim 808. ne ugajajo več društvene publikacije. Jeli mari šentpeterska duhovniška gospoda zdajci zavzela neko »Družbo« sovražno stališče? To vse je jedva mogoče! Morebiti je pa g. poverjenik enostavno pozabil poslati v Celovec nabrani denar z imenikom vred, vsaj pravčasno? Če je poslednje vzrok, da ljubljanski Sv. Peter ne izkazuje letos niti enega Mohorjevega uda, se istinito ne čudim! Kajti naša duhovščina je preobložena z delom in ima preko glave drugih skrbi, zato lahko kaj pozabi! Enega naših kaplanov — imamo ga namreč samo v »Catalogo cleri«, — niti ne poznamo po licu, — mož leto in dan »ravnatelj« je v »Zadružni zvezi«. Župnik je pa sila zaposlen pri »Izobraževalnem društvu«, Marijinih devicah, Čukih, prav posebno pa pri »Posojilnici«, kamor baže skoro prenese tudi svojo posteljo. Kaj se hoče! To vse nekaj nese, Mohorjeva družba pa nič, — k večjemu kak »roč« za »Našo Stražo«. Kdo bi se pehal zaman ali celo brigal se za papeževe edikte?! Car daleko, a bog visoko! Ampak vzorno je to! Če se že pozabi na pravčasno odpošiljatev borih 1600 kronic, kakov šele more biti potem red, ki ga zahteva razsežno in komplicirano poslovanje posojilnično, kjer se gre za stotisoče in kjer se ima posla s sto in sto strankami! No, morda pa opravlja duhovna gospoda v posojilničnih lokalitetah edino le svoj »breviarium« in enaka »officia«, — seveda, potlej je to vse kaj drugega!

Juri Celešnik. — Kaj pa to pomeni? Pišejo nam: Zadnje nedeljo, dne 8. decembra vstopilo je v dolenski vlak proti Ljubljani ob 3/9. zvečer na postaji Škofljica več izletnikov. Med temi družba Čehov in dva orožnika. Češka družba je govorila med seboj česko, kmalu pa se oglašal eden od obeh orožnikov v nemškem jeziku, da to ne gre, da govori tukaj gospoda v tujem jeziku, katerega on ne razu-

me. Mogoče je namreč, da imajo gosposode — državi nevarne pogovore. To pa mora on vedeti, ker on je zvest Avstrijec, pripravljen vsak čas, dati kri in življenje za Avstrijo, ki kljub vsemu ruvanju na severu in jugu mora obstati in rasti. Tistim elementom na severu in jugu bode že pokazala. Ko ga neki gospod vpraša, kdo da je, odgovori: Wachtmeister R. In ko ga dotični gospod opozori, da nikakor ne more biti z orožnikovo dolžnostjo skladno, mirne ljudi nadlegovati in izzivati, odgovori, da je to nesramnost, da pa bode že poskrbel, da bodo vsi gosposode zaprti. Vsi navzroč so se sicer tej mogočnosti od srca smejali, mi pa vendar vprašamo, ali imajo morda orožniki ukaz, da morajo tako nastopati? Poznamo gosposode orožnike, da so vseskozi dostojni in vljudni ljudje, ki uživajo splošno spoštovanje, zato si tega nastopa ne moremo tolmачiti drugače, kakor da so dobili grozov migljaj od gotove strani.

— Zanimiva brzojavka. Na ljubljanski pošti je dobila neka gosposodična danes, dne 12. decembra 1912 ob 12. uri 20 minut popoldne brzojavko, ki je nosila številko 1212 in je obsegala 12 besed.

— Umrla je v Ljubljani na Turjaškem trgu št. 6 vdova po bivšem kavarnarju ga. Ana Egia. — V Škofji ulici št. 10 v Ljubljani je umrla ga. Ana Matelič roj. Bradula, so-proga plakaterja. P. v m!

— Že zopet vohun. Snoči je bil v Rimskih toplicah aretirani uradnik »Assicurazioni Generali« v Ljubljani, ker je baže z nekim neznancem, ki pa jo je popihal, delal načrte o progi Rimske toplice — Zidani most. Pa bo menda zopet tako, kakor je bilo s tisto leščerbo, ki so jo imeli za bombo.

— Mestno drsališče pod Tivolijem. Mestno drsališče pod Tivolijem otvorilo se je z današnjim dnem. Izvršile so se ondaj vse potrebne popravke in je obiskovalcem drsališča tudi na razpolago buffet v garderobnem paviljonu. Letne vstopnice se dobivajo pri mestni blagajni in pri hišniku na drsališču, dnevene vstopnice pa pri blagajni na drsališču.

— Gruberjev kanal in Mali graben. Poglobitev Gruberjevega kanala vpliva tudi na bližnje potoke. Tako se odteka že sedaj Mali graben veliko hitreje. Potok lžca narase v zgornjem toku sedaj šele, če več dni skupaj dežuje, kar se je prej ozažalo skupaj dežuje, kar se je prej ozažalo bo dovršeno poglobljenje glavnega kanala bo odtok bližnjih potokov podvojen in velik del ozemlja, ki je bil do sedaj večkrat poplavljen, bo preplavljen morda le še v izredno velikih nalivih.

Pogreb župana Pikla v Postojni. V torek popoldne so pokopali v Postojni vrliga moža, zavednega Slovenca in mnogozasluznega župana g. Pikla v Postojni. Sprevod, ki se je razvrstil za krsto pokojnega je bil tak, kakršnega Postojčani ne pomnijo. Krsto so nosili občinski odborniki, za krsto so nesli 20 vencev, za temi pa so sledili sorodniki, domačini in številni njegovi prijatelji in znanci. Oficijelno so se pogrebaudeležili tudi učenci ljudske in meščanske šole, Sokol, gasilno društvo in mestna godba. Pevski zbor postojnski je zapel pod vodstvom g. Juvanca tri žalostinke. Poleg Postojčanov se je udeležilo pogreba tudi številno ljudstvo iz okolice, kajti mož je bil daleč okrog zelo priljubljen in spoštovan.

Nesreča na gorenjski železnici. Iz Kranja poročajo, da je prišel včerajšnji jutranji gorenjski vlak v Kranj z zamudo 23 minut. Zamudo je povzročila nesreča, ki se je pripetila med Škofjo Loko in Kranjem. Nekemu vozniku se je splašil konj, in je dirjal z vozom čez železniški tir ravno ko je prišel vlak. Strojvodja vlaka ni mogel več ustaviti. Lokomotiva je zagrabil konja in voz. Voz je popolnoma razbit, konj razmesarjen, voznik, ki je skočil v zadnjem trenutku iz voza, pa je težko poškodovan na glavi.

Kaj bo z novomeškimi drsališčem? Iz krogov novomeških ljubiteljev zimskega športa smo prejeli: Novomeščani smo imeli do pričetka zgradbe belokranjske proge tam na Loki tik ob Krki svoje javno drsališče. To naše drsališče je našlo svoj konec z začetkom železniške zgradbe. Železniško podjetje Samohrd ga je vporabilo za svoje načrte. Slišali smo sicer, da je podjetje mestni občini obljubilo preskrbeti nadomestilo za vporabljeni prostor drsališča. Ali zima je že tu, od drugod beremo poročila, da ljubitelji zimskega športa že pridno »letijo« po umetnem potom pripravljenih drsališčih, tudi nas mika na drsališče, pa kaj, ko ga še nimamo in niti ne vemo, če ga bomo letos sploh imeli. Nujno bi bilo želeti, da se nadomestilo za naše staro drsališče. Zdaj suho vreme še dopušča tako delo, tudi delavci, kojim pri železnici že poteka zaslužek, bi radi še pred prazniki, ki zašlužili. Še rajše pa bi se mi, če drsali. Torej prosimo!

Zaključna dela pri novomeškem predoru belokranjske proge. Iz Novave mesta: Pri zgradbi novomeškega predora in železniškega mostu preko Krke se te dni zaključuje zgradbena sezija za to leto. Dela v notranjščini kasona so že v toliko gotova, da so vhod, že demontirali, istotako tudi stroje, ki so dovažali zrak. Stroje so že v sredo dopoldne odpeljali stran. Vrhnja zgradba opornika nad kesonom se nadaljuje šele spomladi. Istotako se zaključuje tudi dela pri obeh vhodih (portalih) predoru pod Kolodvorsko cesto. Prvi vhod je do stika s cesto dograjen, kar še manjka, se nadaljuje prihodnje leto. Prostor nad več metrov od ceste proti dolini se dvigajočim vodom se zasipava, na nedovršenem delu pa se napravi provizoričen obod, tako da se dozdaj na polovica zaprta Kolodvorska cesta zopet v polnem obsegu otvori javnemu prometu. Prvi vhodnik s svojim čez breg štrlečim pomolom bo nudil krasen razgled na Krko in del proge. Drugi vhodnik, oziroma izhodišče predora pri mestnem parku pa bo skoraj zasut in se na tem mestu doslej jako zvožena cesta tudi v polnem obsegu odpre javnemu prometu. Z ozirom na živahnejši promet spricho bližajočih se božičnih praznikov, je občinstvo upravi podjetja Samohrd jako hvaležno, da je vendar enkrat vpoštevala interes javnega prometa na Kolodvorski cesti. Dočim se zgradba na zunaj za to zaključuje, se delo v predoru pridno nadaljuje. Zdaj so potegnili tir iz predora, po katerem se odvažajo materiala za dobavo velikega nasipa med predorom in železniškim mostom čez Krko. Provizorični tir za odvažanje materiala sega sedaj tik do prvega opornika za železniški most. S tem se podaljšuje tudi zasip, tako, je zdaj pot čez loko na sejmšče deloma že zasuta. Mestna uprava se trudi, da od podjetništva izposluje za enkrat le provizorično drugo pot na sejmšče. Tudi je hoja po sedanjih poti nevarna, ker drče z materialom vred cele skale navzdol na pot.

Elektroradiograf »Ideal«. Samo danes še se predvaja krasna drama »Ob 2. ponoči«. Drama je jako krasna in slike čiste. — Jutri specialni večer z izbranim sporedom.

S tujim premogom kurila. Neka žena mizarskega pomočnika, ki stanuje na Zaloški cesti, že par mesecev opazuje, da se ji premog na kupi kar »suši«, dasiravno je sama zelo štedila z njim. Snoči je bila zagonetka pa rešena. Ko je šla v dvornico ob uri, ki ni ni v navadi, je zasajčila pri kupu svojo sostanovalko, ki je z njenim premogom marljivo polnila svojo vrečo. Poleg običajnega je sledila temu ovadba zaradi tatvine.

Aretacija. Predvčerašnjem je orožništvo v Radgoni tukajšnjo policijo brzojavno obvestilo, da je služkinja Filipina P. roj. 1887 v Ljubljani ter pristojna v Turjak, na sumu, da je tam ukradla zlato žensko uro, srebrno brožo, 5 ruh in 4 prednasnike ter da bržkone pride v Ljubljano. Policija je osumljenko včeraj izsledila v neki gostilni v Kolodvorski ulici in jo aretovala.

Še dva »Amerikanca«. Včeraj navedeni nadstražnik je na južnem kolodvoru prijel tudi Antona Janca, roj. 1887 v Svinskem, pristojnega v Šentrupert pri Krškem in Jožefa Sladiča, roj. 1895 ravnotam, katere sta se hotela izseliti v Ameriko ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Oba so izročili deželnemu sodišču.

Nesreča. Včeraj je v Šentjurju pod Kumom posestnik Jožef Jamšek tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Vreča moke je bila včeraj ukradena nekemu kmetiču, ki jo je bil pustil pred mitnico na Tržaški cesti.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljal iz Amerike 12 Hrvatov, iz Nemčije pa 40.

Izgubil je potnik g. Peter Bürger zlat prstan z dvema zelenima kame-noma. — Prostak strojnega oddelka Fran Zajc je izgubil bankovec za 10 kron.

Društvena naznanila.

Savanski jubilej. Kakor smo že poročali, praznujeta v času od 4. do 6. januarja 1913 ljubljanska ferijalna »Sava« in dunajska »Sava« svojo 20. oziroma 10letnico. Ljubljanska »Sava« je bila namreč ustanovljena l. 1892. in dunajska »Sava« l. 1902. Drugod se proslavljajo enaki jubileji dijaških društev z največjim sijajem. Pri nas seveda tega ni mogoče in se je vsled tega program omejil na slavnostno zborovanje, slavnostni banket in ples. Vse te prireditve se vrše v Narodnem domu v Ljubljani; ples sam 5. januarja zvečer in sicer pod pokroviteljstvom g. soprog gospodov starejših obeh društev. Damskemu odboru načeljuje ga. županja Franja dr. Tavčarjeva. Pričakovati

je, da se prireditve obnese kar najbolje in da ostane vsem udeležencem v trajnem prijetnem spominu.

Društvo inženirjev v Ljubljani. V petek 13. t. m. ob 8. zvečer predavanje v gostilniških prostorih gostilne pri »Zlati kaplji«. Predava gosp. stavbni nadsvetnik ing. Kliner o vodnih silah in podeželnih električnih centralah na Kranjskem. Gostje dobro došli!

Društvo slovenskih trgovskih potnikov v Ljubljani ima vsako nedeljo v društveni sobi hotela »Ilirija« uradne ure od 10.—12. dopoldne.

Sokol na Viču priredi svoj Silvestrov večer v salonu g. Travna na Glinah, na kar naj se blagovolijo druga društva ozirati.

Dramatičnemu društvu v Idriji je izročil pisatelj gosp. Engelbert Gangl novo tridejansko »Katka Poljakova«. V novi izvirni drami, ki je zavzeta iz velikomestnega življenja, nastopajo osebe: suplent Poljak, njegova žena Katka, filozof Pelko, jurist Kosirnik, Poljakova sestra Anka, igralka Lina, gospa Bobnarjeva in prvi in drugi pismonoša. Dejanje se vrši v Poljakovem stanovanju od jutra do večera. Drama je moderno zasnovana in sme upati na lep uspeh. Idrijsko dramatično društvo vprizori novo dramo v soboto 14. t. m. zvečer v pivarni pri »Črnem orlu«. Vse vloge so v rokah priznanih spretnih idrijskih diletantov, zategadelj se obeta idrijskemu občinstvu v soboto lep literaren večer.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes, v četrtek, za par-abonente opera »La Traviata«, gost vitez Cammarota poje volgo Alfreda. — V soboto »Ptičar« (za nepar drugič). — V nedeljo popoldne (izven abonementa, za lože nepar) »Boccaccio« in zvečer »Ptičar« za par-abonente. — Drama pripravlja Shakespeareovo burkasto »Komedijo zmešnjav«, Strindbergovega »Uplnika«, Courtelinovega »Neizprosnega stražnika« in Čehova »Snubača«.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Karel Meglič pred sodiščem.

Dne 16. avgusta t. l. se je vršila pred tukajšnjim deželnim kazenskim sodiščem obravnava proti Karolu Megliču, bivšemu uradniku in nato lastniku trvdke Lavrenčič & Domicelj v Ljubljani, sedaj prokuristu trvdke Nikelsbacher v Trstu. Meglič je bil tri dni pred obravnavo aretiran v Trstu in sicer na predlog državnega pravdnštva ljubljanskega zaradi begosumnosti. O prvi obravnavi smo poročali natančno že dne 17. avgusta. Od te obravnave omenimo v svrhu lažjega umevanja včerajšne obravnave sledeče: Obširna obtožnica očita Megliču:

Meglič je prevzel kot bivši uradnik trvdke Lavrenčič & Domicelj to trgovino v stanju zadolženosti, jo vodil naprej in delal naprej dolgove. Imel je zelo pomanjkljivo knjigovodstvo, tako, da se tek in stan njegove kupčije ne more zasledovati, in tudi se ne da soditi njegovo premoženje. Dalje so v knjigah tudi neresnični zabeleži, posebno med prejemniki. Drugič je prodal Meglič v namenu obrežuspešiti izvršilno postopanje za l. Dalmatinsko trgovačko društvo na Reki zarubljeni oves nad sto kron. Izterjal je za odvetnika dr. Treota v Gorici pristojno mo terjatev v znesku 400 kron, prevzel je najemnino za posostvo v Šiški v znesku 609 K 66 vinarjev ter je vse te zneske neupravičeno obdržal. Tretjič obtožnica Megliču očita, da je z namenom oškodoval »Glavno posojilnico«, odnosno zakonska Ana in Antona Škrlija iz Viča, s tem, da je dal v eskompt »Glavni posojilnici« menico, glasečo se na 980 K. Na tej menici pa sta podpisala Ane in Antona Škrlija ponarejena in na ta način je dobil Meglič od »Glavne posojilnice« vsoto 980 K. — Zakrivil je torej Meglič glasom obtožnice prestopke zoper varnost lastnine po § 86, dalje pregrešek po § 1. zak. z dne 25. maja 1883 in hudodelstvo goljufije v zmlu §§ 197, 200 in 201 b kaz. zak.

Avgusta meseca je bila obravnava preložena v svrhu sledečih ugotovitev: Megličeve nesreče v trgovini od leta 1906. do 1911; prevzem trgovine od Lavrenčiča v stanju preza-dolženosti; poraba 91.000 K od leta 1905. do 1911.; nepravilnosti v detajlu v knjigah in v svrhu zasljanja priče Hermana Tomca glede Škrlijevih menic. Tudi je takrat izpustilo sodišče Karola Megliča proti obljubi na proste noge.

Včerajšnji obravnava se je Karla Megliču točno odzval. Sodnemu senatu je predsedoval svetnik Veder-njak, prisednikli so bili: Potrato, dr. Stöckl in Bosček. Državno pravdnštvo je zastopal državni pravdnik dr. Neuberger, obto-

ženca pa je zagovarjal nadsvetnik Kobler. Kot izvedenca iz knjigovodstva sta bila navzoča knjigovodja »Kmetijske posojilnice« Peruzzi in prokurist »Kreditne banke« Krofta. Predsednik je prebral še enkrat obtožnico in nato zaslišal Megliča. Meglič se je zagovarjal v bistvu kot pri prvi obravnavi. Njegov zagovor je bil, na kratko povedan, sledeče:

Meglič trdi, da je prevzel trgovino Lavrenčič Domicelj, ki je Domicelj obel. Alojzij Lavrenčič pa je prevzel takrat oskrbnitvo usodne graščine Thal. Prevzel pa je samo blago in vrednost za 21.084 K 63 h; bilo je tudi nekaj denarja, prevzel pa ni dolga. Začel je kupčevati in kupčija je šla dobro in trgovina bi bila postala izborna, če ne bi bila prišla vmes kriza »Glavne posojilnice«. Ko je dolg pri »Glavni posojilnici« naraščal in je »Glavni« primanjkovalo denarja, začelo se je slepomišliti semintja. Meglič pravi, če bi ga bili pustili na miru, da bi bil sam delal, bi bil danes aktiven za 100.000 K. Bilançe je delal redno in prav dobro vedel o stanju premoženja in se ni nikdar čutil pasivnega. Glede dubioznih terjatev trdi Meglič, da jih je vedno in povsod pravilno vpošteval. Predsednik: Različne žepne ste imeli? Meglič: Ne, posestvo še danes stoji. Predsednik: 100.000 kron ste morali kam spraviti! Meglič: Žalibog! Glede pobiranja denarja, do katerega ni imel nič pravice, se zagovarja, da je on denar pač res vzel, toda le zato, ker se ni čutil pasivnega in se je s strankami že poravnal. Škrova in kriminirana menica s ponarejenimi podpismi Antona in Ane Škrlija je njemu zagonetka, gotovo pa je, da mu je Škrova še dolgovala. Sicer pa od te menice faktično on nima koristi, Škrova pa nobene škode.

Priče in razni spisi so Megličeve izpovedbe deloma potrdile, deloma ne.

Maks Lavrenčič, brat bivšega solastnika tvrdke Alojzija Lavrenčiča, je imel svojo trgovino z deželnimi pridelki in žganjarijo. Slo mu je slabo, podpirala ga je »Glavna posojilnica« in tvrdke Lavrenčič & Domicelj. Ko je uvidel, da ne more nikamor več, je na pritisk »Glavne« prodal trgovino Megliču, da se izogne konkurni, ki bi bil že takrat nevaren za »Glavno«. Prodajal je trgovino s terjatvami vred — dolga je imel okrog 30.000 K — za 90.000 K in se zavezal plačevati Megliču, ker je prevzel njegov dolg, po posredovanju dr. Hudnika, teh 30.000 K v mesečnih obrokih. Lavrenčič pa teh obrokov ni plačeval. Megličev dolg pri »Glavni«, ki je bil za njo usoden, je mislila posojilnica pokriti z dobičkom, ki ga je pričakovala od graščine Thal. Ta špekulacija je pa, kakor znano, ponesrečila, prišlo je do konkurza »Glavne« in tudi Meglič je šel v konkurz.

Vladimir Veršec, čegar izpoved se je prebrala, pravi, da je on kot knjigovodja tvrdke sam zase napravil bilanco in izračunal, da mora biti tvrdka za okroglo 150.000 K pasivna. Po njegovem tudi tvrdka ne prenese takih izdatkov za družino. Opozoril je na to večkrat, toda govorilo se je: če se Pavšlar restavrira, bo šlo naprej. Denarja po njegovem mnenju Meglič ni imel skritega.

Franc Knific, bivši knjigovodja »Glavne posojilnice«, je bil pred kritičnim polomom z odbornikom Mačkom in Turkom v Megličevi pisarni in je konstatiral pasivo. O Pavšlarjevih kupčijah Knific ne ve ničesar, ve pa, da je dala »Glavna« Megliču svoje čke za izterjavo Megličevih dolžnikov. Toda od tega ni imela »Glavna« nič, ker je Meglič kljub temu sam izterjaval.

To potrdi v bistvu tudi priča Maček.

Solicitor pri dr. Treotu v Gorici je izpovedal, da je plačal Megliču neko izterjano terjatev v znesku 400 kron, ker ni vedel, da Meglič ni več upravičen sprejemati plačil. Tudi ne ve, ali je Meglič plačilo zahteval, ali mu je on denar sam ponudil.

Ana Škrova, ki govori zelo zmedeno, trdi dosledno, da je bila ogoljufana za 21.000 K in da menice za 980 K ni podpisala. K temu naj bo pripomnjeno, da se je pozneje doglano, da Škrova sploh ni vedela, koliko je dolžna, ker je kupčevala skoro vedno le z menicami, in da je kljub ponarejenim podpisom na menici dolg vendar res obstojal.

Priča Herman Tomc in tudi oba izvedenca sta to dokazala po knjigah. Izvedenca sta potrdila poleg tega tudi, da je bilo knjigovodstvo res netočno in nejasno, posebno še predno je prevzel knjigovodstvo H. Tomc, ki je vedno skušal knjigovodstvo izboljšati.

Po zaslišanju je državni pravdnik vzdržal obtožbo v celem obsegu ter poudarjal, da tu ne gre za kak majhen konkurz, in da se mora obtožbenca posebno strogo kaznovati. Zagovornik je poudarjal v svojem zagovoru, da razprava ni podala prave slike krivde. Zaveš kaznjivega de-

lanja odloča krivdo, Meglič pa je bil vedno za svojo osebo trdno uverjen, da ni pasiven.

Po dolgem posvetovanju senata je razglasil predsednik obsodbo. Meglič je kriv, da je prevzel plačila in trgoval, ko je bil že nezmožen plačati upnike, mesto da bi napovedal konkurz. Knjigovodstvo je bilo netočno in v takem stanju, da se ni moglo ceniti njegovo premoženje, niti zasledovati teka njegove trgovine. Dalje je kriv, da je v namenu obrežuspešiti izvršbo v škodo upnikov, prodal za rubljen oves I. Dalmatinskega trgovaškega društva, prevzel terjatev 400 kron pri dr. Treotu in pobiral kljub prepovedi konkurznega oskrbnika »Glavne posojilnice«, najemnično od svojih hiš. Meglič je bil obsodjen na tri mesece strogega zaporja, poostrelega s postji in trdimi ležišči. Preiskovalni zapor 21 dni se mu šteje v kazni. Oproščen pa je bil ostalih obtožb. Zagovornik je prijavil proti razsodbi ničnostno pritožbo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 12. decembra. Češki narodni socijalci so imeli danes popoldne sejo, v kateri se je vršila debata o odgovoru, ki naj ga dajo narodni socijalci na včerajšnje propozicije ministrskega predsednika Stürgkha. Oficijsko poročilo, ki je bilo izdano pravi, da klub svoje seje ni končal in da bo nadaljeval sejo popoldne. Situacija je baje neizpremenjena. Iz čeških krogov pa izveemo, da je faktično klub sklenil propozicije ministrskega predsednika Stürgkha odkloniti ter nadaljevati z obstrukcijo. V sled tega je računati, da bo parlament morda že danes ali pa jutri zaključen.

Dunaj, 12. decembra. Zbornica je sprejela predlogo o podporah rodbinam vpoklicanih rezervistov, po predlogu, kakor jih je podal odsek. Predloga je bila z veliko večino sprejeta. Na to je bila seja prekinjena, da se vpišejo govorniki k prihodnji točki dnevnega reda k razpravi o rekrutnem kontingentu. Razprava se je že začela.

Dunaj, 12. decembra. Popoldne se vrši konferenca jugoslovanskih poslancev, ki se bodo posvetovali o politični situaciji.

Dunaj, 12. decembra. V seji subkomiteja proračunskega odseka je prišlo do glasovanja

o italijanski fakulteti.

Dr. Rosner je v soglasju z Italijani stavil predlog, da naj se fakulteta ustanovi v Trstu. Prof. Masaryk se je izrekel za Trst ter poudarjal, da po svojih temeljnih informacijah in študijah ustanovitve fakultete v Trstu ne smatra kot zadevo, ki bi bila Jugoslovonom škodljiva. Zdi se mu, da bi ustanovitev italijanske fakultete v Trstu mnogo pripomogla k medsebojnemu spoznavanju obeh narodnosti in olajšala stremljenje Slovencev po lastni visoki šoli. Predlog, da naj bo Trst sedež italijanske fakultete je bil na to soglasno sprejet. Določba v vladnem načrtu, da naj bo provizorično sedež italijanske fakultete na Dunaju je bila črtana. Slovenski zastopnik v tem odseku dr. Korošec se seje ni udeležil.

Dunaj, 12. decembra. V plenarni seji državnega zbora, v kateri se obravnava rekrutni kontingent, je sedaj tudi izbruhnila obstrukcija. Češki radikalni poslanec Kalina govori dolg obstrukcijski govor. Parlamentarna situacija je brezupna.

Dunaj, 12. decembra. Češki radikalci so sklenili odgovoriti Stürgkhu na njegove propozicije pismeno. Sklenili so obenem prekiniti s Stürgkhom vse osebne stike, ter dali odgovor načelniku poljskega kluba dr. Leonu, ki naj ga izroči Stürgkhu. Odgovor je absolutno odklanjajoč.

Dunaj, 12. decembra. Med strankami večine in klerikalnimi obstrukcionisti se vrše pogajanja, da naj klerikalci ustavijo obstrukcijo.

Izpremembe v vojnem ministrstvu.

Rim, 12. decembra. Imenovanje Conrada pl. Hötendorfa vzbuja tu veliko pozornost ter v parlamentu sploh ne govore o ničemer drugem. »Messaggero« vpraša, če je morda to imenovanje prvi dokaz prijateljstva po obnovitvi trozveze.

Berolin, 12. decembra. »Tägliche Rundschau« izve iz zelo dobro informirane dunajske strani, da je grof Berchtold z ozirom na svoj svoječasni spor z grofom Aehrenthalom protestiral proti imenovanju Conrada pl. Hötendorfa za šefa generalnega štaba. Nato je baje Conrad obiskal Berchtolda in mu dal osebno zadržilo, da se bo strogo vzdržal vsakega vmešavanja v zunanje zadeve, nakar je Berchtold umaknil svoj umgovor. Vesti, da je Berchtold podal demisijsko, so neresnične.

Dunaj, 12. decembra. Novi vojni minister, čegar imenovanje pa še ni publicirano, se je izrazil danes sledeče: Nimam novega programa, vse ostane pri starem in se ne bodo izvršile nobene izpremembe.

Dunaj, 12. decembra. Cesar je sprejel danes bivšega šefa generalnega štaba Schemua v poslovljni avdienci.

Naslednik nuncijs Bavone.

Dunaj, 12. decembra. Cesar je sprejel včeraj v Schönbrunnu novomenovanega kardinala, škofa dr. Karla barona Horniga in papeževga nobelgardista Lelija Orsinija ter nato papeževga oblegata tajnega komornika monsinjora Kamila Caccio-Dominionija.

Rusija.

Budimpešta, 12. decembra. »Az Est« prinaša iz Petrograda intervju z ruskim poslancem Maksimom Kovaleskim, ki je med drugim baje izjavil: Slovanofilstvo je v Rusiji močnejše, kakor je bilo kedaj, panslavistični ideal pa je prišel od vsake privlačnosti. Na noben način se ne bo eksponirala Rusija zaradi srbskega pristanišča ob Jadranskem morju ali zaradi Carigrada. Na Carigrad sploh ne mislimo več. Če bi hoteli imeti Carigrad, bi morali izdati neštete milijone za našo mornarico. Edino, za kar bi se potegovala Rusija, bi bila kaka strateška točka na maloazijski obali Črnega morja. Proti Avstro-Ogrski nimamo sovražnih namenov in bi se ne spustili z njo v vojno, razen če bi začela proti nam z agresivno katolizirajočo politiko.

Krakov, 12. decembra. Varšavsko železniško ravnanstvo je izdalo sporazumno z rusko vlado odlok, glasom katerega naj se pripravijo železniške garniture za sanitetno službo.

Pariz, 12. decembra. »Matin« poroča o ureditvi ruskega prestolonasledniškega vprašanja sledeče: Z ozirom na odpoved velikega kneza Mihaela Aleksandroviča in slabega zdravstvenega stanja carjeviča je postalo vprašanje prestolonasledništva zelo pereče. Naslednik bo veliki knez Dimitrij Pavlovič, ki je poročen z najstarejšo hčerko carske dvojice, Olgo.

Francosko-ruski sporazum zaradi Libanona.

Carigrad, 12. decembra. Iz najboljšega vira prihaja vest, da je bil francosko-ruski sporazum glede Libanona že dolgo pripravljen in perfekten, ne da bi bila Angleška vedela za ta korak. Zgodilo se je to, da bi postavila Francoska in Rusija Angleško glede razširjenja njenega vpliva na Sirijo, potom orijentne konference pred končano dejstvo.

„Simplicissimus“ prepovedan.

Petrograd, 12. decembra. Rusko notranje ministrstvo je prepovedalo satirni nemški list »Simplicissimus« za celo Rusijo.

Bavarski princeregent umrl.

Monakovo, 12. decembra. Bavarski princeregent Luitpold je danes ob 5. zjutraj umrl. Regentstvo prevzame njegov najstarejši sin Ludvik, ki je rojen l. 1845. ter se sedaj mudi na svojih južnoogrskih posestvih. Bil je brzojavno pozvan v Monakovo. Ludvik sledi svojemu očetu v regentstvu, ker je kralj Oto še vedno neozdravljivo bolan.

Monakovo, 12. dec. Zbornica se je v znak žalosti odgodila. Novi princeregent je dospel v Monakovo, ter so ga ministri pozdravili. Pogreba princeregenta Luitpolda se udeležita nemški cesar in nadvojvoda Fran Ferdinand.

Mongolska in Rusija.

Petrograd, 12. dec. Mongolsko odposlanstvo pod vodstvom zunanjega ministra je dospel v Irkutsk in došpe v kratkem v Petrograd, da se zahvali carju za neodvisnost Mongolske.

Tripolitanijska.

Rim, 12. dec. »Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa: Kolonijalni minister Bertolini je dospel včeraj sem in bo prepotoval v informativne namene Libijo.

Taft.

New York, 12. decembra. Dosedanji predsednik Zedinjenih držav Taft dobi po svojem odstopu vseučiliško profesuro na vseučilišču Jale.

MED VOJNO IN MIROM.

Situacija.

Dunaj, 12. decembra. Oficijsko se mednarodni položaj presoja sledeče: Včerajšnji govor sira Edwarda Greya je podal verno sliko položaja. Rezervo angleškega državnika pa ni smatrati za skeptičizem. Romunska se trudi, dobiti zastopstvo na konferenci veleposlanikov. V tem stremljenju jo podpirata Avstrija in Nemčija.

Budimpešta, 12. decembra. Ogrski deželnoobrambni minister se je izrazil o situaciji sledeče: Presojam situacijo optimistično in smatram, da se bo kriza lahko rešila in da se izognemo vojni. Obveljalo bo naše stališče.

Masaryk.

Belgrad, 12. decembra. Profesor Masaryk je konferiral povodom svojega bivanja v Belgradu tudi z ruskim poslanikom Hartwigom.

Dunaj, 12. decembra. Profesor Masaryk se je vrnil iz Belgrada in presoja situacijo optimistično, ter ne verjame, da bi prišlo med Avstrijo in Srbijo do vojne. Srbija je baje pripravljena vsem koncesijam, ki jih diktira treznost in politična razumnost. Srbija pa vztraja pri zahtevi po jadranskem pristanišču, ter trdno upa, da bo dobila ta njegova zahteva pred Evropo sankcijo.

Afera konzula Prochaska.

Belgrad, 12. decembra. Konzul Edel se je vrnil iz Prizrena. Srbska vlada je oficijozno sporočila avstrijskemu poslaniku Ugronu, da je pripravljena, uravnati afero konzula Prochaska, če bi se izkazalo, da se je od srbske strani izvršila kaka nekoherentnost. Konzula Prochaska in Edel odpotujeta začetkom prihodnjega tedna na Dunaj.

Dunaj, 12. decembra. Radi kurioznosti beležimo vest »Pesti Hirap« kako si ta list predstavlja poravnavo afeze konzula Prochaska. Avstrijski poslanik Ugron bo namreč po izvajanjih tega lista zahteval v ime Avstrije: 1. Da se vsi, ki so zakrivali to afero, strogo kaznujejo. 2. Da se kralj Peter pri avstrijski vladi opraviči in prosi oduščanja. 3. En srbski princ naj prosi osebno Prochaska za oduščanje. 4. Srbska država blagajna naj se zaveže, plačati Prochaski letno rento 70.000 K.

Danav na Dunaju.

Dunaj, 12. decembra. Predsednik bolgarskega sobranja dr. Danev, ki je imel včeraj dolgo konferenco z Berchtoldom, se je ponoči odpeljal v Berlin, kjer bo konferiral z nemškim državnim tajnikom Kiderlen - Wächterjem. Pred svojim odhodom se je izrazil napram nekaterim časnikarjem, da je z ozirom na zunanji politični položaj optimist, in da ne verjame, da bi prišlo med Avstrijo in Srbijo do vojne. Smatra, da je mogoče doseči prijateljske stike med Avstro-Ogrsko in Srbijo, vendar pa položaj v tem trenutku še ni popolnoma razjasnjen. Mnogo bo odvisno tudi od konference veleposlanikov v Londonu.

Berolin, 12. decembra. Predsednik bolgarskega sobranja Danev je konferiral danes z nemškim državnim tajnikom, ter se odpeljal v London.

Dva srbska poslanika.

Belgrad, 12. decembra. Dosedanji srbski poslanik na Dunaju Simić je bil ob priliki, ko zapušča svoje mesto, odklikovan od cesarja z velikim križem Leopoldovega reda. Danes se je poslovil od cesarja v posebni avdienci, ter mu je cesar zatrdil, da mu ostane osebno tudi naprej naklonjen.

Belgrad, 12. decembra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da se prične s prihodom novega srbskega poslanika Jovanovića na Dunaj nova faza v avstrijsko-srbskem razmerju. Jovanović prihaja na Dunaj s konkretnimi predlogi, kako bi bilo poravnati avstrijsko-srbski spor.

Belgrad, 12. decembra. Na merodajnem mestu se negira, da bi imel poslanik Jovanović posebno misijo.

Neverjetne vesti o Bolgarski.

Pariz, 12. decembra. »Echo de Paris« prinaša neverjetno vest, da se hoče Bolgarska približati trozvezi, ter tvoriti z Romunsko vred nekaj privesek trozveze in njene politike.

Solun - Bitolj.

Solun, 12. decembra. Z današnjim dnevom se je začel redni promet na železniški progi Solun - Bitolj.

Avstrijski politiki v Belgradu.

Zemun, 12. dec. Po dvodnevnem bivanju v Belgradu, se je odpeljal včeraj profesor Masaryk nazaj. Konferiral je z različnimi srbskimi politiki. Danes pričakujejo v Belgradu državnega poslanca dr. Tresić-Pavičiča.

Priprave Srbije.

Belgrad, 12. dec. Tu se govori da je vlada razdelila 100.000 pušk med prebivalstvo v Srbiji in da stoji tako oboroženi moški in ženske pod poveljstvom vojakov (?).

Belgrad, 12. dec. Nasproti poročilu, ki jih prinašajo dunajski listi baje iz Belgrada o razdelitvi srbskih čet ob severni meji, uradni srbski krogi zopet kategorično izjavljajo, da se ob severni srbski meji ne vrše prav nikake vojaške priprave.

Bolgarski plen.

Carigrad, 12. dec. Bolgarske čete so našle v filijalki Otomanske banke v Dedeagacu 125.000 frankov v denarju, za kar so pustili tam nakaznico na bolgarske zakladnice.

Bolgarski ranjenol.

Frankobrod, 12. dec. Iz Belgrada poročajo, da ceni delegat »Rdečega križa« število ranjenih Bolgarov na 50.000, število mrtvih pa na 20.000. Pri tem niso vštete izgube pri Cataldžikah 15.000 mož, med njimi par sto za kolero. Zelo težaven je transport ranjencev.

Bolgarsko sobranje.

Atene, 12. dec. List »Chronos« poroča, da je bilo bolgarsko sobranje sklicano za soboto samo zato, da izreče priklonitev vseh zavzetih pokraj, kjer stoji bolgarske čete, vstevši tudi Solun, predno se sestane konference v Londonu.

Grška.

Atene, 12. dec. Nasproti neresničnim poročilom nekaterih listov o grški vojski izjavlja »Agence d'Athènes«, da je štela regularna grška vojska 185.000 mož ne vstevši pomorščake in prostovoljce s Krete, iz Epirja in Makedonije.

Turško vojno brodovje.

Carigrad, 12. dec. Vesti, da je turško vojno brodovje pripravljeno za pustiiti Carigrad, da skupno z novim turškim dreadnoughtom, ki prihaja izpred Gibraltarja, se trdovratno vzdružuje.

Bolgarski in ruski gostje v Bukarešti.

Bukarešta, 12. dec. Kralj Karol je priredil na čast bolgarskim in ruskim gostom v Bukarešti velik slavnostni dinc, katerega so se razen kralja in njegove rodbine udeležili tudi vsi ministri. Kralj in ruski veliki knez sta naglašala bratstvo ruske in romunske armade in prijateljske vezi med obema državama.

Književnost.

— Amerika in Amerikanci. Te ga lepega dela, ki ga spisuje reverend I. M. Trunk in ki smo je že opetovano toplo priporočali, so izšli sedaj štirje zvezki, 6., 7., 8. in 9., vsi v enem snopiču, ki obsegajo tretji del cele knjige in popisujejo amerikanško politično življenje, z vednim orom na Slovence. Knjiga je bogato ilustrirana.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjižarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Gospodarstvo.

— Razglas. Oskrbovalna komisija za 1. poljski bataljon c. kr. domobranskega pešpolka v Ljubljani šteje 27 naznanja tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da se vrši 21. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne v njene pisarni v domobranski vojašnici javna razprava glede oddaje snaznjenja volnenih predmetov in posteljnega perila za čas od 1. januarja do 31. decembra 1913. Razglas, ki obsega natančnejše pogoje in podrobnosti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Umrli so v Ljubljani.

Dne 10. decembra: Sestra Filomena Eva Stelzer, usmiljenka, 70 let, Radečkova cesta 11.

Dne 11. decembra: Ana Eglar, kavarinarjeva vdova, 64 let, Turjaška trg 6. — Josip Jankovič, sin železniškega delavca, 22 ur, Dolenjska cesta 19. — Ivan Wach, podjetnik, 74 let, Zaloška cesta 15.

Dne 12. decembra: Ivana Faturo, bivša delavka, 52 let, Radečkova cesta 11. — Ana Matelič, žena hišnega posestnika, 48 let, Skofja ulica 10.

V deželni bolnici:

Dne 8. decembra: Luka Košič, občinski ubožec, 71 let.

Dne 9. decembra: Terezija Mostar, kuharica, 42 let.

Razne stvari.

* Klanje Evropejcev v Aziji. Iz Teherana poročajo: Kurdi so umorili nedaleč od Lohinjana, jugozahodno od Urijskega jezera belgijskega carinskega nadzornika Dumeza, štiri perzijske carinske asistente in štiri jezdece. Ti so spremljali nadzornika.

* Ogrski slovaški poslanec dr. Pavel Blaho v Ameriki. Odlični slovaški narodni delavec zdravnik dr. Pavel Blaho iz Ogrske Skalice je odpotoval na poziv ameriških Slovkov v Novi Jork. Predaval bo v Ameriki o razmerah slovaškega naroda na Ogrskem. Novojoški Slovaki so mu priredili navdušene ovacije.

* Mrtve izvoljen. Višji predstojnik George Cossau v Jovi je bil poravn, naj razsodi, kaj se zgodi, če volilci izvolijo mrtvega za uradnika. Viktor Schirk, demokrat, je bil izvoljen za okrajnega supervisorja, ko je ležal že pet dni v grobu. Zda naj o tem razsodi višji predstojnik.

* Toda, gospod justični minister! Iz Pariza poročajo: Justičnega ministra Brianda so pri njegovem obisku v umetniški razstavi opozorili na alegorično sliko, na kateri se Pravičnost objema s Pravom. Mladi slikar, ves srečen, da more ministru pokazati svojo sliko, razlaga ministru Briandu: „Blagovolite si prav razlagati pomen te alegorije; to je Pravičnost, ki objema Pravo...“ — „Razumem, razumem,“ pripominja minister s smehom, „objemata se, da si rečeta „z Bogom!“ Mislim, da se nikdar več ne vidita!“

* Drzen rop. Iz Londona poročajo: Blizu San Franciscu so izvršili jako drzen rop. Stirje roparji so napadli vlak, ki je vozil 25.000 dolarjev v zlatu za nacionalno banko v Taftu v Kaliforniji, v trenutku, ko je začel vlak na postaji Bakerfield počasneje voziti. Roparji so vdrl v poštni voz, pobili uradnika in njegovega pomočnika ter razstrelili blaginjo z dinamitom. Ko je nato vlak začel zopet počasi voziti, so roparji poskakali z vlaka ter pobegnili.

* Kako je opavska policija zasledovala špiona. Iz Opave poročajo: Minoli teden je tukajšnja policija doživela velikansko blamažo. V hotelu „Pri beli roži“ stanuje neka starica, ki je dobila od svojega sina z Ruskega denarno pošiljatev. Takoj — strah ima velike oči — so o tem izvedeli policisti, ki so v spremstvu kolarja, orožnikov in vojakov, šli k omenjenemu hotelu. Šli so vsak zase in šele v gostilni so se sešli ter izenačili stanko, ki je dal čas ne more stati iz postelje. Po informacijah bi morala biti mlada, lepa Rusinja, vsled česar je bilo njihovo razočaranje precej veliko. Vendar pa niso hoteli takoj oditi. Vzdignili so stanko s postelje, razparali žimnico in blazino ter iskali „corpus delicti“ — seveda zaman. Ljudje so se temu par dni prav od srca smejali.

* Praktično, dobro, ceno! Klavirsko pogrinjalo iz la satina, z bogatim apartnim vzorcem, bordo ali olivno, 180 x 240 cm a K 17-50, iz grebenine K 24—. Dvojna rozeta za skupaj vzetje doli višjih koncev K 2—. Pogrinjalo za pianino iz la satina z bogatim apartnim vzorcem, bordo ali olivno 180 x 180 cm a K 13-50, iz grebenine K 17-50. Najprijetnejša božična darila. Zaloga preprog in pohištva S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj Dunaj I, Bauernmarkt 10, 12 in 14. Razpošiljanje samo po povzetju ob izrecnem sklicanju na ta list.

Nožni, slabotni otroci

se kmalu popravijo, ako nekaj časa redno dobivajo ribje olje Scottova emulzija. Dosti bolj slastna in užitna kakor navadno ribje olje, jo ponavadi radi uživajo, je lahko prebavna ter hitrega učinka. Scottova emulzija pospešuje nastanek trdega mesa ter razvijanje mišic in kosti. Vseled splošnega ojačenja otroci kmalu začno kazati več veselja do življenja in že v kratkem času bodo začeli veselo skakati. Scottova emulzija, pri kateri je redilna vrednost še povišana z mineralnimi dodatki, je nedvomno na prvem mestu, biti pa mora pristna Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vsaki lekarni. Proti vposiljavi 50 v v plemenitih znamkah sklicuje od tvrdke SCOTT & BOWNE d. o. o. na Dunaju. Vsi silicevalje se na naš list enkratno vposiljatev polnijo od kake lekarni.

Imenje gosp. prof. dr. E. de Hiberja inomost.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

V odgovor na Vaše pismo, Vam javljam, da sem Vaše železnato vino Serravallo pri samem sebi poskusil in konstatiral sem po 14 dnevih po-
te veliko zboljšanje splošnega zdravja in posebno pa prebavljenja.

Inomost, 16. junija 1911.

Prof. E. de Hiber.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12 decembra 1912.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-93
RZ za april 1913	za 50 kg	10-45
Oves za april 1913	za 50 kg	11-13
Koruzna za maj 1913	za 60 kg	7-69

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 309-2 Srednji zračni tlak 736 mm

dec.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop.	739-4	-3-5	brezv.etr.	del oblak.
	9. zv.	738-3	-5-1	"	jasno
12.	7. zj.	736-2	-5-9	sl. svzh.	del. jasno

Srednja včerašnja temperatura -5-3° norm. -11° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Ana Eönlmann in Nannina Cufner naznanjata, potrdi bridke žalosti vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je njiju iskreno ljubljena srčno dobra mati ozi. sestra, tačka, svakinja in stara mati, gospa

Ana Egia roj. Pua

danes zjutraj ob polu 7. po dolgem, mučnem trpljenju v 63. letu starosti blaženo zaspala v Gospodu.

Zemski ostanki drage pokojnice bodo v petek, 13. t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Turjaški trg št. 6, prepeljani na Evangeljsko pokopališče in tam v lastnem grobu položeni k večnemu počitku.

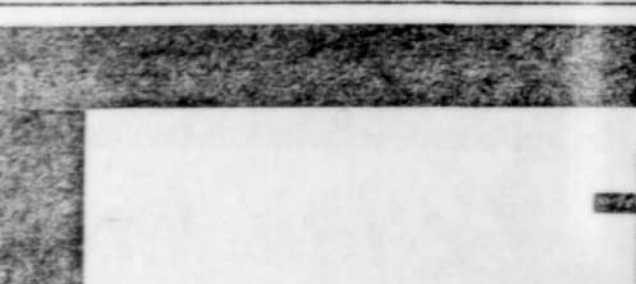
Prosiva tihega sozolja.

Ljubljani, 11. decembra 1912.

I. kranjski pogrebni zavod Fr. Deberiet.

Lepo meblovana soba se takoj odda.

Več v kavarni „Prešeren“.

Peter Matelič naznanja globoko užaljen v svojem in v imenu svojih nedolžnih otrok Alojzija, Josipa, Miroslava, Marijo, Petra in Anice, kakor tudi v imenu ostalih sorodnikov britko vest, da je naša iskreno ljubljena soproga oziroma mati, svakinja in teta, gospa

Ana Matelič roj. Bradula

dne 11. decembra t. l. ob polu dvanajsti uri ponoči v 47. letu svoje starosti po prejemu sv. zakramentov za umirajočo po kratki in mučni bolezni zaspala v Gosodu.

Pogreb drage pokojnice se vrši v petek dne 13. decembra ob 1/2 uri popoldne iz hiše žalosti Škofja ul. št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1912.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Deberiet v zastopstvu občine Dunaj, mestno pogrebno podjetje.

Voj. veteransko društvo v Voloski - Opatiji naznanja vsem tovarišem in znancem, da je preminul v Gorici naš dolgoletni član in bivši podpredsednik društva, gospod

Janko Podmenik.

Tem potom podpisano društvo izraža razžalosteni vdovi najglobokejšo sožalje — a dragemu pokojniku: lahka ti bila domača zemljica.

Za Vojško veteransko društvo v Voloski-Opatiji: Marjan pl. Zambelli, predsednik.

Abiturijent

zmožen slovenske in nemške stenografije liše primerne sinžbe.

Nastop z novim letom. Cenj. ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod „Abiturijent 25“.

V najem se da s 1. svečanom 1913

pritlična hiša

z 2 sobama, čumnatu, kuhinjo, kletjo in vrtom, v trgu Radeče pri Zidanem mostu št. 43, posebno pripravana za uradnika. Natančnejša pojasnila se dobe pri gosp. Milavcu, gostilničarju v Radečah št. 32.

Konj

za vsako vožnjo, 16 pesti visok, se cenó prodá.

Hlev pri Avstrijskem cesarju.

Veliko presenečenje! — Svoj živ dan nič več take prilike!

700 komadov samo 3 K 80 vin.

Prekr. pozl. preciz. ura na sidro z veriž. natančno ičoča, za kar se 3 leta jamči, mod. sviln. moška kravata, 3 najfinjši žepni robci, mičen moški prstan z imit. drag. kamnom, prekr. kolje z orient. biserom, mod. damski nakit s pat. zapono, par uhanov butonov s prist. srebrnim kavljem in simli briljanti, prekr. žepno toaletno ogledalce, usnj. denarnica, par manš. gumbov, 3 stop. duble zlato s pat. zapono, večeleg. album za razglednice, najl. pogl. sveta, 3 šaljivi predmeti, veliko veselje mladim in starim, 20 korespondenčnih predmetov in še 500 porahnostnih predmetov, pri hiši neutrpiljivih. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna denarja, samo K 3-80. Razpošiljanje po povzetju ali denar naprej. — Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust. Krakov št. 436. NB. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenemo la angl. britev. Za nengajajoče denar nazaj. Riziko izključeno.

Papiga

4385

iz Amerike prinešena, krasen eksemplar, se s stojalom vred prodá. Cena po dogovoru. Govori slovensko in angleško. Na ogled vsak dan od 9. do 12. dopoldne v Rožni dolini 238.

Preda se še malo rabljena

sobna oprava in gramofon

Poizve in ogleda se v gostilni 4429

Reininghaus Sp. Šiška št. 87.

Dve veliki suhi

4456

transitni kleti

porabni tudi za skladišče se oddasta.

Več pove tvrdka Buzzolini, Stritarjeva ulica. Istotam se prodá

sesalnica za vino.

Sir emendolski

la kg a K 190

Surovo maslo

la kg a K 320

4431

ima vedno v zalogi ter priporoča

„Centralna mlekarina“ v Škofji Loki.

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolovili, iztok, kapavico, bolezni v mehuru, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5—. 2 škatlji za 4267 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:

Lokarno Mariabill, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20

po povzetju ali ako se znesek pošlje naprej.

Najboljše božično darilo.

SINGER šivalni stroji

so neprekosljivi.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

4428

Prvi lepotični ateljé

in manikura

4404

po sistemu instituta de Beauté Pariz-Dunaj.

Marija Kocjan

Ljubljana, Sv. Petra cesta 28

„(vhod skozi hišna vrata)“

priporoča cenj. damam traitemente za izboljšanje polti, to je obrazna masaža za oživiljenje otrpilih obraznih mišic, odpravljanje podbradka, gube na čelu, ob očeh, solznih mešičkov, ogrcev, odstranjanje kocin, debeloloknjaste kože in splošna telesna masaža tudi na domu. Odpravljanje nosne in obrazne rdečice. Dela se tudi s paro.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 53,758.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115,390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa polaganja daje:

čigar pisarne so v

lastni bančni hiši

Zlasti je ugodno zavarovanje na

doživljenje in smrt z manjšajočimi se

101 vplačili.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Pohištvo

vseh vrst najsolidneje izvršeno in po najnižjih cenah dobavljajo:
Stalna razstava in tržnica z obrtnimi izdelki v Brnu, reg. zadruga z omejenim jamstvom
podružnica na Dunaju, I., Adlergasse šteč. 12.
Popolne oprave za stanovanja, hotele, vile, restavracije, kavarne, pisarne itd. Izvoz pohištva.

Telefon šteč. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

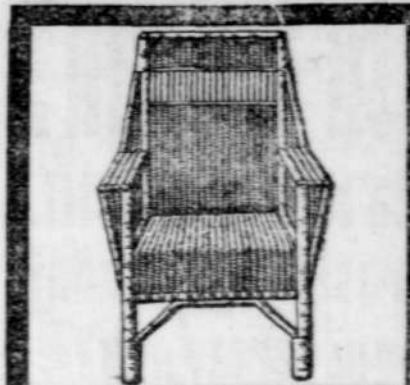
Telefon šteč. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbnotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočajo se za stavbna dela vsake vrste.

Pozor! Od jutri naprej se prodaja Trgovci! galanterijsko blago in pletenine

iz konkurzne mase Ludovika Dolence v Prešernovi ulici pod tvornikiškimi cenami.

Božična razstava

od 11. do 21. decembra 1912 v prostorih zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.
Istotam se sprejemajo tudi naročila.

Prva gorenjska košariška obrt v Radovljici.

Izdelki državnih učnih delavnic. 4346

Moderno pleteno pohištvo, vrtna zaslonila, popotne in kupejske košare, cvetlična in stojala za dela, obsežni senčni stoli, zaklopni stoli, vlaknaste preproge, kopalni čevlji. — Vse porabnosti in luksuzno košarištvo. — Ilustrovani cenovnik zastoj.

„Dvorni tokajec“

V c. in kr. dvorni kleti se prodajo nastopne vrste tokajskega vina v 1/2 litrskih steklenicah od 6 steklenic naprej in sicer:

Vrste 1 tokajsko (Bratenwein)	à K 2-20	Vrste 7 iztok	à K 13-20
2 samorodno	à K 3-30	8 esenca	à K 17-50
3	à K 4-40	9	à K 22-
4	à K 5-50	10	à K 55-
5	à K 8-80	11 muškatelec	à K 33-
6	à K 11-	12 brandy	à K 3-30

Naročila se izvršujejo samo potom pismenih prijav pri c. in kr. dvorni kleti. Osební promet v cesarski dvorni kleti je izključen. Dopolnje spediter po povzetju vseh stroškov.

V. Parma

Balkanska koračnica

za klavir

ki se je igrala prvič 24. t. m. v slovenskem deželnem gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se je morala ponoviti, je ravnokar izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Dobi se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 1'20, s poštnino 10 v več.

Anton Šarc

Perilo, — Opreme za neveste.
Domači izdelek. Platno in platneno blago, švicarske vezanine.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

BLUZE,

krila, kostume, plašče, pelerine, predpasnike, otroške oblekice, plaščke, klobučke, havbice, čepice, higijenične potrebnosti za novorojenčke in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Skoro nova enonadstropna

HIŠA

v Spodnji Siški, z vrhom in praznim svetom, pripravna za večje podjetje,

se prodaja.

Več pove upravitelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40, I. nadstropje.

Zenitna ponudba

4424

Vdova srednje starosti z 1 otrokom ter 15. tisoč premoženja, se radi pomankanja znanja želi seznaniti z dohodnim uradnikom vdoecem pod 40 let starim, tudi z enim otrokom, v serho žentice. Le resne ponudbe naj se pošljejo, če mogoče s sliko pod „MIRNI DOM“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Zenitna ponudba

Dobrotvoriteljsko društvo „Blagodat“

v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča kot edino društvo te vrste na Kranjskem.

Društvo ima namen izplačati velike podpore in velike posmrtnine svojim redn. članom.

Cim več je članov, temvečji znesek izplača društvo v vsakem smrtnem slučaju. Te vrste društva so pokazala na Dunaju, Pragi, Gradcu in v drugih avstrijskih mestih, da so najboljše humanitarna podpora društva, katera na podlagi vzajemnosti za male prispevke članov izplačujejo velike posmrtnine.

Prospekte in natančna pojasnila daje brezplačno društvena pisarna 4265 v Ljubljani, Mestni trg šteč. 13. I. nadstropje.

Najcenejši nakup božičnih in novoletnih daril.

Juvelj, zlatnina, srebrnina in razne ure.

Vsakovrstna nova dela in popravila izvršujem v lastni delavnici. — Blago samo prve vrste. — Najnižje cene.

Lud. Černe,

juvelj, trgovec z urami ter zaprtimi sodni očiščeni.
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
Ceniki zastoj. Ceniki zastoj.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

Priporočamo

:: solidno tvrdko ::

modni salon

damskih in otroških klobukov v veliki izbiri ter športnih čepic

vseh vrst

Marija Götzl

Zidovska ulica 8.

— Cene brez konkurence. —

3425

P 15/12-45

4435

Razglas.

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski gori prodaja na predlog Janeza Kavalarija v gozdnih parcelah št. 650/16, 1384/66, 1384/67, 1920, 1953, 1954 in 1955 k. o. Dovje nahajajoč se smrekov in mecesnov les za skupno ceno po 8480 K.

Dražba se bode vršila

dne 20. decembra 1912, dopoldne ob četrt 11. uri pri tem sodišču v sobi št. 4.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejemajo.

Kupnino vplačati je sodišču.

Vadij, ki je položiti pred dražbo, znaša 848 K.

Dražbeni pogoji morejo se vpogledati pri sodišču o uradnih urah.

C. kr. okrajna sodnija v Kranjski gori, odd. I, dne 10. decembra 1912.

Kolesarji, motoristi, avtomobilisti

Vaša vozila se vzdržujejo po ceni in so vedno pripravljena za vožnjo, oko se ob času kot je sedaj dajo pregledati, vse pomankljivosti nadomestiti in v uporabnem stanju v zato primernem prostoru ohraniti. Kakor vsako leto tako tudi letos, izgotovi to strokovnjsko natančno in po zelo nizki ceni, za to primeren prostor pa da brezplačno tvrdka

Karl Čamernik & Ko., Ljubljana

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

Velika božična prodaja!

Čudovito nizke cene! Čudovito nizke cene!

Največja zaloga narejenih oblek, zimskih sukenj, ulstrov, pelerin, hlač, telovnikov, klobukov in čepic za gospode in dečke. Vsakovrstni kratki kožuhi, mestni in potni kožuhi s različno kožno podlago. — Največja izbira konfekcije za dame in deklice jopic, paletotov, pelerin, kostumov, kril, bluz, pasov in čepic.

:: Koljeri in mufi iz vsakovrstne kože. ::

„Angleško skladišče oblek“

G. Bernatovič, Mestni trg 5.